

การพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

มิถุนายน 2555

การพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลิวทยาอนุสรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลิวทยาอนุสรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

มิถุนายน 2555

ปริญญา เพ็ชรวารี. (2555). การพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ให้ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และศึกษาความพึงพอใจของผู้ชมวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็น กลุ่มครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์ และผู้มาศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียน มหิดลวิทยานุสรณ์ แบบประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ชมวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลปรากฏว่า คุณภาพของวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จากการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมากและด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก และความพึงพอใจ ของผู้ชมวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มีความพึงพอใจมาก

THE DEVELOPMENT OF VIDEO PRESENTATION FOR PUBLIC RELATION OF
MAHIDOL WITTAYANUSORN SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

June 2012

Parinya Petchwaree. (2012). *The Development of Video Presentation for Public Relation of Mahidol Wittayanusorn School*. Master's Project, M.Ed. (Educational Technology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist Prof. Boonyarith Kongkapetch.

The project aimed to develop the video presentation for public relation of Mahidol Wittayanusorn School based on provided criteria and to study users' satisfaction.

The samples for this study were user groups: instructors, staffs, high school students and visitors of Mahidol Wittayanusorn School during 2nd semester, academic year 2011, totally 80 samples. They were drawn by accidental sampling.

The instruments consisted of the video presentation for public relation of Mahidol Wittayanusorn School, quality evaluation forms for experts and satisfactory questionnaire for the samples. The data were analysed by percentage, mean and standard deviation.

The study results revealed that the development of video presentation for public relation of Mahidol Wittayanusorn School as evaluated by experts in both field of academic content and educational technology was ranked in a very good level and the user groups were highly satisfied with the program.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งมาโดยตลอด รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อลิศรา เจริญวานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ที่ได้กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาญชัย อินทรสุวานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อลิศรา เจริญวานิช อาจารย์ ดร.ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์หา คุณพัฒนา จิตวานิล คุณปณตพร อนิลบล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา และอาจารย์เสวต ภูภากรณ์ อาจารย์บรรจบ วงศ์โกมลเชษฐ อาจารย์ นันทพร พรหมรัตน์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา และกลุ่มผู้ชมวิดิทัศน์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ครู อาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี นาคะผดุงรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนมหิตล วิทยานุสรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ทั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่ในการถ่ายทำ เพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องบูชาแต่บิดา มารดาที่ได้อบรม เลี้ยงดูและสนับสนุน ส่งเสริมให้การศึกษามาโดยตลอด รวมทั้งทุกคนในครอบครัว ที่ได้ให้กำลังใจและ สนับสนุนแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพมาจนทุกวันนี้

ปริญญา เพ็ชรวารี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	2
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	2
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาการศึกษา	5
ความหมายของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา	5
ประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา	5
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์	7
ความหมายวีดิทัศน์	7
รูปแบบรายการวีดิทัศน์	8
การวางแผนและขั้นตอนการผลิตรายการวีดิทัศน์	10
วิธีการเขียนบทถ่ายทำวีดิทัศน์	11
คุณค่าของรายการวีดิทัศน์	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผ่นวีดิทัศน์	14
ความหมายของแผ่นวีดิทัศน์	14
ลักษณะของแผ่นวีดิทัศน์ (DVD)	15
ประเภทของแผ่นวีดีดี	16
คุณสมบัติของแผ่นวีดีดี	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์	18
ความหมายของการประชาสัมพันธ์	18
วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ)	
การดำเนินงานประชาสัมพันธ์	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	24
วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา	24
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์	25
อุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน	25
จุดเน้นของหลักสูตร	26
โครงสร้างของหลักสูตรรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม	27
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	28
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	31
การดำเนินการวิจัย	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	35
วิสัยทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	35
ผลการวิเคราะห์คุณภาพของวิสัยทัศน์	35
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	41
ความมุ่งหมายของการวิจัย	41
ความสำคัญของการวิจัย	41
ขอบเขตของการวิจัย	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การดำเนินการวิจัย	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ)	
สรุปผลการวิจัย	43
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก	50
ภาคผนวก ข	53
ภาคผนวก ค	57
ภาคผนวก ง	59
ภาคผนวก จ	61
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	64

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม	28
2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขั้นต่ำที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	29
3 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์โดย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา	36
4 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รอบที่ 1	37
5 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รอบที่ 2	39
6 ผลการประเมินความพึงพอใจชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันรายการโทรทัศน์มีมากมายและเป็นที่ยอมรับมายาวนาน มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ และพฤติกรรมแบบแผนแห่งการดำรงชีพของประชากรในสังคม และมีพัฒนาการก้าวหน้ามาโดยตลอด ตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กิจกรรมต่างๆ ในสถาบันหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญจำเป็นที่จะต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์รวมถึงเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ หรือแผ่นบันทึกรายการ วิทยุทัศน์ไว้ใช้งาน บางหน่วยงานให้ความสำคัญถึงการผลิตรายการวิทยุทัศน์ขึ้นใช้งานเอง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการสื่อสารกันในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการถ่ายทอดสาระความรู้ต่างๆ

วิทยุทัศน์เป็นการเล่าเรื่องด้วยภาพ ภาพทำหน้าที่หลักในการนำเสนอ เสียงจะเข้ามาช่วยเสริม ในส่วนของภาพเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น วิทยุทัศน์เป็นสื่อในลักษณะที่นำเสนอเป็นภาพเคลื่อนไหว และสร้างความต่อเนื่องของการกระทำของวัตถุจากเรื่องราวต่างๆ สร้างความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชม เป็นสื่อ ที่เข้าถึงได้ง่าย

เทคโนโลยีในการผลิตรายการวิทยุทัศน์มีความก้าวหน้าขึ้นเป็นอย่างมาก จากการพัฒนาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ การผลิตวิทยุทัศน์ระบบอนาลิเนียร์ (Nonlinear Video Production) นั้นนับได้ว่า เป็นนวัตกรรม ที่เกิดจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยแท้จริง ภายหลังจากที่กล้องบันทึกเทปโทรทัศน์ระบบดิจิทัลแพร่หลาย และคอมพิวเตอร์ก็มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้การผลิตรายการวิทยุทัศน์กลายเป็นเรื่องง่าย และแพร่หลาย ไปได้อย่างกว้างขวาง

การประชาสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคล องค์กร สถาบัน หน่วยงาน ตลอดจนงานทางด้านการศึกษา งานราชการ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการหนึ่ง ที่เชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างองค์กร สถาบันหน่วยงานกับประชาชนด้วยการเผยแพร่ข่าวสาร นโยบาย วัตถุประสงค์ กิจกรรมของสถาบันให้ประชาชนทราบ ขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็น ตลอดจน ความต้องการของประชาชน และเมื่อประชาชนเกิดความเข้าใจมีความรู้สึกและมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อองค์กร สถาบัน หรือหน่วยงานแล้วก็จะให้ความร่วมมือสนับสนุนองค์กร สถาบัน หรือหน่วยงานนั้นๆ

ดังนั้น การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์จะต้องเลือกใช้สื่อที่สามารถดึงดูดและสร้างความน่าสนใจ เพราะเมื่อนำสื่อแต่ละชนิดมาใช้แล้วจะต้องเกิดผล สื่อภาพยนตร์และวิทยุทัศน์เป็นสื่อหนึ่งที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นภาพที่มีลักษณะการเคลื่อนไหว ผลิตจากการแสดงสด หรือเทคนิคกราฟิก วัตถุสิ่งของหรือ เหตุการณ์ อาจถ่ายทำให้เห็นเป็นลักษณะปกติ หรือช้ากว่าปกติ หรือหยุดภาพชั่วขณะ หรือภาพแบบ เหลื่อมเวลาอาจจะมีการตัดต่อ เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจน หรือทำให้เรื่องราวน่าสนใจยิ่งขึ้น จะมี เสียงหรือไม่มีเสียงประกอบก็ได้ ที่มีเสียงประกอบจะเป็นเสียงธรรมชาติ หรือการพากย์ หรือการบรรยาย

ประกอบหรือใช้เสียงประดิษฐ์ประกอบก็ได้ (ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ. 2540: 66)

จากเหตุผลและคุณสมบัติดังกล่าวของวีดิทัศน์นั้น จึงทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ และสนใจที่จะพัฒนารายการวีดิทัศน์ในรูปแบบของแผ่นวีดิทัศน์ (Videodisc) เพื่อใช้เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักสูตร การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา และเป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อขยายผลในวงกว้างต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์กำหนด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ชม วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ความสำคัญของการวิจัย

ได้วีดิทัศน์ สำหรับประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์องค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ชมวีดิทัศน์ฯ คือ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 11 ท่าน และกลุ่มตัวอย่างที่ชมวีดิทัศน์ฯในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 ท่าน โดยการสุ่มเลือกแบบบังเอิญ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง ดังนี้

1. แนะนำประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
2. หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
3. การจัดสภาพแวดล้อม
4. ผลงานของนักเรียน

นियามศัพท์เฉพาะ

1. **วิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์** หมายถึง รายการวิดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นเป็นรูปแบบสารคดี ซึ่งนำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง กราฟิก ตัวอักษรและเสียง ที่บรรจุข้อมูลในรูปแบบ DVD เกี่ยวกับรายละเอียดของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

2. **การพัฒนารายการวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์** หมายถึง การสร้างรายการวิดิทัศน์ เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ประเมินคุณภาพ ปรับปรุงแก้ไขจนมีผลการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. **คุณภาพรายการวิดิทัศน์** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาของรายการวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ประเมินได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ของคุณภาพต้องมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพ ไม่ต่ำกว่า 3.51

4. **ผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านเนื้อหาและผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ โดยแบ่งออกเป็นสองด้าน ดังนี้

4.1 **ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา** หมายถึง ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน หรือปฏิบัติงานที่โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ อย่างน้อย 3 ปี

4.2 **ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์** ต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสบการณ์ อย่างน้อย 5 ปี หรือระดับปริญญาโท ที่มีประสบการณ์ อย่างน้อย 3 ปีและหรือระดับปริญญาเอกที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 2 ปี

5. **ความพึงพอใจของผู้ชมวิดิทัศน์** หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในทางที่ดี ความรู้สึกชอบ ความประทับใจของผู้ชมวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาวิดิทัศน์ การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้แบ่งเนื้อหาของ เอกสารและงานวิจัย ออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา
 - 1.2 ประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา
 - 1.3 ขั้นตอนการดำเนินวิจัยและพัฒนาการ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์
 - 2.1 ความหมายของวิดิทัศน์
 - 2.2 รูปแบบรายการวิดิทัศน์
 - 2.3 การวางแผนและขั้นตอนการผลิตรายการวิดิทัศน์
 - 2.4 วิธีการเขียนบทถ่ายทำวิดิทัศน์
 - 2.5 คุณค่าของรายการวิดิทัศน์
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผ่นวีดิทัศน์
 - 3.1 ความหมายของแผ่นวีดิทัศน์
 - 3.2 ลักษณะของแผ่นวีดิทัศน์
 - 3.3 ประเภทของแผ่นวีดิทัศน์
 - 3.4 คุณสมบัติของแผ่นวีดิทัศน์
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์
 - 4.1 ความหมายของการประชาสัมพันธ์
 - 4.2 วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์
 - 4.3 การดำเนินงานประชาสัมพันธ์
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์
5. เอกสารที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

1.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development หรือ R&D) เป็นการวิจัยทางการศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้ บอร์ก และ กอลล์ (พรไพลิน โกมล. 2550: 9 ; อ้างอิงจาก บอร์ก; และ กอลล์) ได้กล่าวถึง หลักการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาไว้ดังนี้ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development หรือ R&D) เป็นการพัฒนาการศึกษาโดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based and Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญอันหนึ่งที่ยอมรับใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการศึกษาโดยเน้นหลักแห่งเหตุผล และตรรกวิทยาเป็นเป้าหมายหลักคือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา (Education Product) ซึ่งหมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ได้แก่ หนังสือแบบเรียน เทปวีดิทัศน์ สไลด์ แผนภาพโปร่งใส คอมพิวเตอร์ และอื่นๆ ที่ใช้ ประโยชน์เพื่อการศึกษา รวมไปถึงวิธีการและกระบวนการทางการศึกษาต่างๆ ด้วย

ศักดิ์ ไชยลาภ (2544: 8) ได้กล่าวถึง การวิจัยและพัฒนาว่าเป็นกระบวนการและการตรวจสอบความถูกต้องของผลิตภัณฑ์ และระเบียบวิธีทางการศึกษา โดยอาศัยพื้นฐานการวิจัยเป็นกลยุทธ์ ซึ่งมีองค์ประกอบในการวิจัยและพัฒนาคือ วัตถุประสงค์ บุคลากรและระยะเวลาในการทำผลของการพัฒนาจะต้องถูกตรวจสอบและหาประสิทธิภาพจนอยู่ในระดับมาตรฐานที่กำหนด

อำนาจ ช่างเรียน (2532: 24 – 28) ได้กล่าวถึง การวิจัยและพัฒนาไว้ว่า การวิจัยการศึกษามุ่งค้นคว้าหาความรู้ โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยประยุกต์และตรวจสอบผลผลิตทางการศึกษา แม้ว่าการพัฒนาผลผลิตทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีสอนหรืออุปกรณ์การสอน แต่ผลผลิตเหล่านั้นได้ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้ในโรงเรียนแต่อย่างใด จากความหมายของการวิจัยและพัฒนาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนภายในโรงเรียน โดยมีขั้นตอน หรือกระบวนการในการตรวจสอบหาคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้นเสียก่อน จึงจะนำมาใช้ใน การเรียนการสอนได้จริง

1.2 ประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

พนารี สายพัฒนา (2546: 8) การจัดแบ่งประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา อาจแบ่งได้โดยใช้ประเภทของผลงาน หรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเป็นตัวกำหนด ประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา สามารถแบ่งประเภทได้ ดังนี้

1. การวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางการศึกษา การวิจัยและพัฒนาประเภทนี้ ได้แก่ การวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับหนังสือ ตำราเรียน แบบทดสอบ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์ โต้ะ-เก้าอี้ เป็นต้น เป้าหมายของการวิจัย และพัฒนามุ่งไปที่การพัฒนาอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทางการศึกษา โดยสร้างเป็นต้นแบบ เพื่อทดลองใช้ และขยายผลการนำไปใช้ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. การวิจัยและพัฒนาด้านหลักสูตรและวิธีสอนการวิจัยและพัฒนาประเภทนี้ เป็น การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและ เศรษฐกิจ ตลอดจนทิศทางการพัฒนาชุมชน หรือประเทศเป็นตัวกำหนด นอกจากนั้นก็ยังเป็นการวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาประเภทนี้ จะมุ่งไปที่การพัฒนา หลักสูตรและวิธีสอนใหม่ๆ เพื่อให้มีการนำไปใช้ จัดการเรียนการสอนในวงกว้างต่อไป

3. การวิจัยและพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา ในการจัด การศึกษา การวิจัยและพัฒนาเพื่อการวางแผนออกแบบการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสิ่งแวดล้อม ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดสภาพการณ์การศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะ เป็นการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ทั้งในและนอกห้องเรียนจะช่วย ให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ขั้นตอนการดำเนินวิจัยและพัฒนาการ

บอร์ก และ กอลล์ (Borg; & Gall, 1989: 771 – 798) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 11 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะทำการพัฒนา โดยผู้วิจัยต้องกำหนดให้ชัด ว่า ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนา คืออะไร โดยต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่

1.1 ตรงกับความต้องการหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีเพียงพอในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่มีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนา นั้นหรือไม่

1.4 ผลิตภัณฑ์นั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรหรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยการสังเกตภาคสนาม ซึ่งเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์การศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็นผู้วิจัย อาจต้องทำการวิจัยขนาดเล็กเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับงานวิจัยและทฤษฎีไม่สามารถหาข้อมูลได้

3. วางแผนวิจัยและพัฒนา

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์

3.2 ประมาณค่าใช้จ่าย กำลังคน และระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาหาความเป็นไปได้

3.3 พิจารณาผลสืบเนื่องผลิตภัณฑ์

4. พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลิตภัณฑ์ ขั้นนี้เป็นการออกแบบ และสร้างผลิตภัณฑ์ การศึกษาตามที่วางแผนไว้ เช่น ถ้าเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ก็ต้องออกแบบหลักสูตรเตรียมวัสดุหลักสูตรคู่มือ ฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรม และเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 1 นำผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ สร้างและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก ประเมินผล

โครงการโดยใช้แบบสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 1 นำข้อมูลข้อมูลและผลการทดลองที่ใช้จากขั้นที่ 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 2 ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงทดลองใช้ เพื่อทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ตาม วัตถุประสงค์ กับกลุ่มตัวอย่างขนาดกลาง ประเมินผลเชิงปริมาณ ในลักษณะการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-Test & Post-Test) เพื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ของการใช้ผลิตภัณฑ์

8. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 2 นำข้อมูลและผลจากการทดลองจากครั้งที่ 7 มาพิจารณาปรับปรุง

9. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 3 นำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบ คุณภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์ โดยผู้ใช้จริงกลุ่มใหญ่ ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกตและการสัมภาษณ์แล้ว รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3 นำข้อมูลและผลการทดลองจากขั้นที่ 9 มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิตเผยแพร่ต่อไป

11. เผยแพร่ เป็นการเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในที่ประชุม สัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ หรือส่งไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ และติดต่อหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่างๆ หรือติดต่อบริษัท เพื่อผลิตจำหน่าย ในการทดลองแม้จะประเมินได้ว่า สื่อการศึกษา หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้แล้ว เพียงแค่การทดลองครั้งแรกหรือครั้งที่ 2 ก็ควรที่จะต้องทำการทดลองให้ครบตามกระบวนการ เพื่อเป็นการยืนยันถึงประสิทธิภาพว่า เมื่อนำสื่อการศึกษา จึงนับได้ว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นเทคนิควิธีที่จะเพิ่มศักยภาพของการวิจัยทางการศึกษา ให้มีผลต่อการจัดการทางการศึกษา เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อการศึกษาให้มีมาตรฐาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อจะได้เป็นผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในสถานศึกษาทั่วไป ดังนั้น หากมีการใช้กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา จะทำให้ได้ผลการวิจัยทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์มากขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์

2.1 ความหมายวิดิทัศน์

วิดิทัศน์ เป็นศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน (2538: 374) หมายถึง แถบเคลื่อนบนสารแม่เหล็ก ที่ใช้บันทึกสัญญาณภาพและสัญญาณเสียง และนอกจากนี้ยังมีความหมายอื่นที่ใกล้เคียงกันอีกหลายความหมาย ดังนี้

บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ (2534: 179) กล่าวว่า วิดิทัศน์หรือแถบวิดิทัศน์ หมายถึง วัสดุที่บันทึกหรือเก็บสัญญาณภาพหรือข้อมูลอื่นใดที่ต้องการไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็ก มีลักษณะคล้ายกับแถบบันทึก

เสียงนั่นเอง เนื้อแถบวีดิทัศน์ทำด้วยสาร Polyester บางแต่เหนียวแข็งแรงไม่ยืด ด้านล่างฉาบด้วยสาร Antistatic Carbon เพื่อป้องกันไฟฟ้าสถิตที่จะเกิดขึ้นบนเนื้อแถบวีดิทัศน์ เช่น เฟอร์สออกไซด์ โครเมียมออกไซด์ เหล็ก-ออกไซด์ (Metal Oxide) เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้าที่ได้รับมาจากหัวแม่เหล็กด้านบนนี้ จะถูกบรรจุไว้ในล้อหรือในตลับอีกทอดหนึ่ง

วิจิตร ภัคธีรัตน์ (2533: 74 – 75) ได้ให้ความหมายของ วีดิทัศน์ ไว้ว่า หมายถึง การส่งภาพ และเสียง โดยเครื่องส่งและเครื่องรับอิเล็กทรอนิกส์ ออกอากาศด้วยกระแสดิ้นวิทยุที่ใช้ไฟฟ้าเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากเครื่องส่งไปยังเครื่องรับที่อยู่ห่างไกล หรือส่งและรับทางสายเคเบิลก็ได้ วีดิทัศน์ หมายถึง การส่งและรับภาพและเสียง โดยเครื่องส่ง และเครื่องรับอิเล็กทรอนิกส์ ออกอากาศด้วยกระแสดิ้นวิทยุที่ใช้ไฟฟ้าเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากเครื่องส่งไปยังเครื่องรับที่อยู่ห่างไกล

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า วีดิทัศน์ หมายถึง การบันทึกภาพและเสียงลงบนแถบบันทึกภาพและเสียงในรูปเส้นแรงแม่เหล็ก ที่ทำให้เกิดภาพเคลื่อนไหวปากกวนจอของเครื่องรับภาพ

2.2 รูปแบบรายการวีดิทัศน์

รายการวีดิทัศน์เป็นรูปแบบการนำเสนอสารไปสู่กลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ที่ผู้ผลิตรายการ ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายได้รับสาร ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ทางด้านวิชาการ หรือด้านความบันเทิง ผู้วิจัยหลายท่านได้แบ่งรูปแบบและประเภทของรายการวีดิทัศน์ ไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2532: 731 – 736) ได้อธิบายถึงรูปแบบของรายการวีดิทัศน์ ว่า รูปแบบ (Format) หมายถึง วิธีการและลีลาการนำเสนอเนื้อหาสาระ และสิ่งที่มีอยู่ในรายการวีดิทัศน์ จำแนกรูปแบบได้หลายวิธี ตามประเภทของรายการวีดิทัศน์ โดยเสนอรูปแบบที่ใช้กันมา 12 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบพูดคนเดียว (Monologue) เป็นรายการที่ผู้พูดปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียงผู้เดียว ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้เห็นหน้าผู้พูด พูดอยู่ตลอดเวลา
2. รูปแบบสนทนา (Dialogue) เป็นรายการที่มีคนพูดคุยกันสองคน ทั้งสองคนเป็นผู้ถาม และคู่สนทนาแสดงความคิดเห็น ประเด็นที่นำเสนอทั้งคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาอาจจะมี อยู่ 2 – 3 คน ก็ได้
3. รูปแบบอภิปราย (Discussion) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินการอภิปราย 1 คน ป้อนประเด็นคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 4 คน ผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็น ของตนต่อประเด็นต่าง ๆ
4. รูปแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการที่มีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ มีวิทยากรมาสนทนากัน โดยผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าให้ฟัง
5. รูปแบบเกม หรือตอบปัญหา (Quiz Show) เป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกม หรือตอบปัญหา รายการแบบนี้อาจจัดอยู่ในลักษณะอื่นที่ทำให้ผู้ชมรายการมีส่วนร่วมด้วย

6. รูปแบบรายการสารคดี (Documentary) เป็นรายการที่เสนอด้วยภาพและเสียงบรรยาย ตลอดรายการ โดยไม่มีพิธีกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

6.1 สารคดีเต็มรูปแบบ เป็นการดำเนินเรื่องด้วยภาพเนื้อหาตลอดรายการ

6.2 สารคดีพูดคนเดียว (Semi Documentary) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่เดินเรื่องพูดคุยกับผู้ชม และให้เสียงบรรยายตลอดรายการ นอกจากนั้นเป็นภาพแสดงเรื่องราวหรือ กระบวนการตามธรรมชาติ

7. รูปแบบละคร (Drama) เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ด้วยการจำลองสถานการณ์เป็นละคร มีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างฉาก การแต่งตัวและแต่งหน้าให้สมจริงสมจัง และให้เทคนิคการละครเพื่อการเสนอเรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุด ในด้านการศึกษาละครโทรทัศน์ อาจจำลองสถานการณ์ชีวิต ของคนในสังคมเพื่อสนองความรู้ในเชิงจิตวิทยา สังคม การเมืองและการปกครอง

8. รูปแบบสารคดีละคร (Documentary Drama) เป็นรายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดี เข้ากับรูปแบบละคร หรือการนำละครมาประกอบรายการที่เนื้อหาบางส่วน มิใช่เสนอเป็นละครทั้งรายการ เพื่อให้การศึกษาความรู้และแนวคิด

9. รูปแบบสาธิตและการทดลอง (Demonstration) เป็นรายการที่เสนอวิธีการทำอะไรสักอย่างเพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางที่จะนำไปใช้ทำจริง

10. รูปแบบเพลงและดนตรี (Song and Music) มี 3 ลักษณะ คือ

10.1 มีดนตรี นักร้องมาแสดงสด

10.2 ให้นำนักร้องมาร้องควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกมาแล้ว

10.3 ให้นำนักร้องและนักดนตรีมาแสดง แต่ใช้เสียงที่บันทึกมาแล้ว

11. รูปแบบการถ่ายทอดสด (Live Programmed) เป็นรายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

12. รูปแบบนิตยสาร (Magazine Programmed) เป็นรายการที่เสนอรายการหลายประเด็น หลายรส และหลายรูปแบบในเวลาเดียวกัน สุรชัย สิกขาบัณฑิต (2528: 29) ได้กล่าวถึง รูปแบบการนำเสนอในรายการวิดิทัศน์ มีอยู่ 5 รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

12.1 แบบบรรยาย (Lecture Format) การนำเสนอรายการแบบนี้ มีลักษณะคล้ายคลึงกับการบรรยายของครูหน้าชั้นเรียน ถ้าผู้บรรยายไม่มีเทคนิคที่ดีในการบรรยาย ก็ทำให้รายการไม่น่าสนใจ

12.2 แบบอภิปราย (Panel Discussion Format) การนำเสนอแบบอภิปรายเป็นวิธีการนำเสนอที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีการแบบบรรยาย จะแตกต่างกันตรงที่มีผู้บรรยายหลายคน บรรยาย เป็นช่วงสั้นๆ ตามประเด็นคำถามที่มีผู้อภิปรายตั้งขึ้น และอาจมีการโต้ตอบกันบ้าง สนทนาบ้าง เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ

12.3 แบบสัมภาษณ์ (Interview Format) เป็นรูปแบบรายการที่ผู้ผลิตจะต้องวางแผนใน การสัมภาษณ์ มีการตั้งคำถามให้ตรงเป้า และเลือกเรื่องที่น่าสนใจรวมทั้งภาพ ซึ่งจะทำให้รายการนั้นน่าสนใจยิ่งขึ้น ผู้สัมภาษณ์ที่ดีจะต้องมีความสามารถในการตั้งคำถาม ให้ผู้สัมภาษณ์ตอบ

ให้ตรงเป้าหมายค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการประเภทนี้ไม่สูงนัก สามารถใช้ได้ดีกับเนื้อหาแทบทุกประเภท แต่รายการนี้ผลิตยากกว่ารายการ 2 แบบที่กล่าวมาแล้ว

12.4 แบบบรรยายภาพ (Off-Camera Narration Format) เป็นแบบรายการที่น่าสนใจ กว่าแบบที่กล่าวมาแล้ว ใช้เวลาในการถ่ายทำมาก เสียค่าใช้จ่ายสูง มีลักษณะเป็นการบรรยายภาพ โดย ไม่ปรากฏตัวผู้บรรยายได้ยินแต่เสียงเท่านั้น ภาพและเสียงที่บรรยายจะต้องสัมพันธ์กัน ส่วนใหญ่แล้วจะใช้เทคนิคในการตัดต่อ และผสมผสานให้เสร็จเรียบร้อยเสียก่อน แล้วจึงบรรยายภาพภายหลัง นิยมใช้ใน การโฆษณาสินค้า การแสดงการสาธิต เพราะเป็นวิธีที่แสดงเนื้อหาของภาพไปสู่เป้าหมาย

12.5 แบบนาฏการ หรือแบบแสดงบทบาท (Dramatization of Role Play Format) การนำเสนอแบบนี้ เป็นแบบที่ดึงดูดความสนใจได้ดีที่สุด อาจจะใช้วิธีการผูกเรื่อง แสดงสถานการณ์จำลองเป็นตอนสั้นๆ รายการประเภทนี้ถ่ายทำยากที่สุด ต้องมีการวางแผนเขียนบท จัดเวที จัดฉากให้ดูเป็นจริงมากที่สุด อีกทั้งตัวผู้แสดงก็ต้องเลือกให้เหมาะสมกับบทบาท ถ้าผู้แสดงสมัครเล่น อาจจะต้องมีการฝึกซ้อมละครหลายครั้ง ถ้าใช้นักแสดงอาชีพจะประหยัดเวลาในการถ่ายทำได้มาก แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

2.3 การวางแผนและขั้นตอนการผลิตรายการวิทยุทัศน์

การผลิตรายการวิทยุทัศน์จำเป็นจะต้องดำเนินการไปตามขั้นตอน เพื่อความสะดวก ในการจัดทำและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต (2528: 26 – 28) ได้กล่าวถึงการดำเนินการในการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

1. การวางแผนการผลิตรายการ เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญมาก เพราะการวางแผนที่ดีย่อมส่งผลถึงรายการที่จะผลิตออกมาด้วย ขั้นตอนของการวางแผนการผลิต คือ

1.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายและเป้าหมายจากเนื้อหาในหลักสูตรนั้นๆ แล้วนำเนื้อหา มาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย (Target Group) และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เพื่อให้สามารถวัดได้ และควรกำหนดวิธีการนำไปใช้ด้วยว่า จะนำไปใช้ในการสอนลักษณะใด เช่น นำบทเรียน อธิบายเนื้อหา บทเรียน หรือสรุปบทเรียน

1.2 รวบรวมทรัพยากรและศึกษาข้อขัดข้องในการผลิตทั้งสองสิ่งนี้จะต้องทำควบคู่กันไป โดยจะต้องศึกษาว่ามีแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการผลิตอะไรบ้าง มีเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่มีจะหาได้จากแหล่งใด ถ้าหาไม่ได้จะทำอย่างไร เช่น เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น

1.3 เขียนหัวข้อเนื้อหา และเลือกแบบการนำเสนอ ผู้ผลิตรายการจะต้องนำเนื้อหา จากตำราเรียนมาเขียนเป็นแบบการนำเสนอที่เหมาะสมกับลักษณะสื่อโทรทัศน์ รูปแบบการนำเสนอ ทางโทรทัศน์ที่เป็นที่นิยม ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบอภิปราย แบบบรรยาย แบบนาฏการ และแบบบรรยาย (โดยไม่เห็นตัวผู้บรรยาย)

2. การเตรียมการผลิตรายการ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 เขียนบท (Script) เป็นการวางโครงสร้างของรายการ ควรเขียน เพื่อให้สนอง จุดมุ่งหมายของการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย

2.2 เตรียมบุคลากร ในขั้นนี้ ผู้ผลิตรายการจะต้องติดต่อกับบุคคลผู้ทำหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ ผู้เขียนบท ผู้กำกับรายการ ฝ่ายเทคนิค และผู้แสดง เพื่อนัดแนะและซักซ้อมความเข้าใจให้ตรงกัน

2.3 เตรียมงานศิลปะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการผลิตรายการ ซึ่งการเตรียมงานศิลปะ จะต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำของผู้ผลิตรายการและผู้กำกับ เพื่อให้งานศิลปะสนองจุดมุ่งหมายของรายการ อีกทั้งมีความเหมาะสมกับสื่อความหมายทางโทรทัศน์

2.4 เตรียมฉากและอุปกรณ์

2.5 เตรียมสิ่งอื่นๆ เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายผู้แสดง ดนตรี และเสียงประกอบ

2.6 การซ้อมเป็นขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งจะต้องซักซ้อมทั้งฝ่ายเทคนิคและผู้แสดง

3. การดำเนินรายการ เป็นขั้นที่จะทำการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วอย่างเคร่งครัด ความผิดพลาดของการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะได้ปฏิบัติตาม ขั้นก็มีน้อย นั้นย่อมหมายถึง รายการที่ได้จะมีคุณภาพติดตามไปด้วย ซึ่งความสำเร็จของการดำเนินรายการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้กำกับรายการและคณะผู้ร่วมงานทุกคน ในขั้นนี้ก็จะเริ่มการถ่ายทำตามบทที่เขียนไว้ จากนั้นจึงนำมาตัดต่อเพื่อเรียบเรียงภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงบันทึกเสียงบรรยาย เสียงดนตรีและเสียงประกอบต่างๆ

ชิน คล้ายปาน (2528: 20 – 22) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ก่อนที่จะลงมือผลิตรายการโทรทัศน์ จะต้องมีการวางแผนการผลิตรายการโทรทัศน์ ควรมีขั้นตอนการผลิต และจะต้องคำนึงถึงสิ่ง ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา เตรียมเรื่องที่จะนำมาผลิตรายการ ต้องคำนึงถึงเรื่องที่จะนำมาผลิตรายการ เราต้องการสอนอะไร ใช้กับผู้ดูระดับไหน วัตถุประสงค์ของการใช้รายการโทรทัศน์ และกลุ่มเป้าหมาย เราต้องการเน้นอะไร รวมถึงการประเมินผลรายการที่เสนอ

2. เวลา การกำหนดระยะเวลา มีความสำคัญมากในการผลิตรายการโทรทัศน์ กำหนดระยะเวลาในการผลิตรายการสำเร็จเรียบร้อย ระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตรายการทั้งหมด เวลาของรายการ มีความยาวมากน้อยเพียงใด

3. ค่าใช้จ่าย ปัจจุบันในการดำเนินงานทุกอย่างขึ้นอยู่กับงบประมาณ การผลิตรายการ เทปโทรทัศน์ ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันคือ จะต้องคำนึงถึง

3.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการโทรทัศน์ มีมากน้อยเพียงใด

3.2 เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำเทปโทรทัศน์มีมากน้อยเพียงใด

3.3 บุคลากรที่จะมาทำงานมีจำนวนเท่าไร

2.4 วิธีการเขียนบทถ่ายทำวีดิทัศน์

อรุณข เลิศจรรยาภักดิ์ (2544: 40) ได้กล่าวว่า การเริ่มการเขียนบทวีดิทัศน์มี 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย การเขียนทุกชนิดสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึง ก่อนลงมือเขียนคือ วัตถุประสงค์ของการเขียน เขียนไปเพื่ออะไร เขียนเพื่อใคร ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่นอนก่อนว่าเราต้องการให้รายการของเราให้อะไรแก่ผู้ชม และดูกลุ่มเป้าหมาย (Target Audience)

ของผู้ชมรายการของเราว่าต้องการผู้ชมอยู่ในเพศใด อยู่ในช่วง อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจแบบใด

2. กำหนดระยะเวลาและรูปแบบของรายการ เพื่อกำหนดรูปแบบรายการให้เหมาะสม

3. กำหนดหัวข้อเรื่อง ขอบข่ายเนื้อหา คั่นคว่ำ และลงมือเขียน เมื่อทราบเงื่อนไขต่างๆ

ดังกล่าวมาในตอนต้นแล้วจะทำให้เรากำหนดหัวข้อเรื่อง และขอบข่ายเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จากนั้นจึงเริ่ม คั่นคว่ำเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดมาแล้วจึงลงมือ เมื่อเขียนแล้วควรตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อให้ได้บทวิดิทัศน์ที่ดีที่สุด การเขียนบทถ่ายทำวิดิทัศน์ เป็นการเขียนชี้แจงการผลิตวิดิทัศน์ ใน รายละเอียดทั้งส่วนภาพ (Video) และเสียง (Audio) ซึ่งขั้นนี้เป็นขั้นที่ต้องใช้การสร้างจินตนาการและ ประสบการณ์ของผู้เขียนเป็น อย่างมาก

ชิน คล้ายปาน (2528: 31) ได้เสนอขั้นตอนการเขียนบทถ่ายทำวิดิทัศน์ไว้ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่จะนำมาทำรายการ

2. คัดเลือกเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ

3. กำหนดรายละเอียดในบทวิดิทัศน์ตามความสามารถของอุปกรณ์ที่มีอยู่ รวมทั้ง

งบประมาณและเจ้าหน้าที่ที่จะทำการถ่ายทำ

4. ผู้เขียนบทจะต้องเดาความรู้สึกว่าผู้ชมต้องการอะไร และจะต้องสนองตอบอย่างไร

5. ความต่อเนื่องของเนื้อหาเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ชมคอยติดตามรายการ

6. ภาพและคำบรรยายจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

7. ข้อความที่ใช้เขียนบทถ่ายทำวิดิทัศน์ จะต้องใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ แต่สื่อความหมาย

ได้ดีและเขียนให้อ่านง่าย

8. แทรกข้อคิดเห็น เพื่อให้ผู้ชมมีส่วนร่วม

9. บทวิดิทัศน์จะต้องดึงดูดความสนใจและชวนให้ผู้ชมติดตามรายการ จะเห็นได้ว่าการผลิตรายวิดิทัศน์ ผู้ผลิตจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ในการผลิตหลายประการ โดยจะต้องมีการวางแผน

ล่วงหน้า เพื่อให้การผลิตเทปวิดิทัศน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จะต้องมีการตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของ องค์ประกอบต่างๆ เช่น เทคนิคการถ่ายทำ การตัดต่อ การให้ดนตรีประกอบและอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้ เทปวิดิทัศน์มีประสิทธิภาพ

2.5 คุณค่าของรายการวิดิทัศน์

ชม ภูมิภาค (2532: 238) ได้สรุปคุณค่าพิเศษของวิดิทัศน์ไว้หลายประการ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อมๆ กัน โดยสะดวกและประหยัด

2. เป็นการผสมผสานส่วนที่ดีที่สุดของวิทยุและโทรทัศน์เข้าด้วยกัน

3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียนรู้หลายประการ เพราะสามารถ

ที่จะเสนอความคิดสำคัญ สร้างทัศนคติ ให้ข่าวสารสำคัญโดยไม่จำเป็นว่า ผู้รับจะต้องมีทางภาษาสูง หรือต้องอยู่ในสถานที่นั้นด้วย

4. เป็นการขยายความสัมพันธ์ส่วนตัวของครูที่เก่งๆ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะให้ถึงผู้รับเป็นจำนวนมาก
5. โทรทัศน์ช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการทางด้านสังคมที่สำคัญ
6. มีความจำเป็นปัจจุบันทันด่วน ทำให้ผู้รับสนใจมากและก่อให้เกิดการเรียนรู้สูง
7. โทรทัศน์สามารถนำเอาอุปกรณ์การศึกษาอื่นๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์ และอื่นๆ เข้ามาช่วยกันด้วยความสะดวก การใช้อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกันนี้ ย่อมทำให้ผู้เรียนเข้าใจดี
8. การวิจัยพบว่า โทรทัศน์ใช้การสอนหลักการ ความคิดรวบยอด และกฎเกณฑ์ ได้ผลดีที่สุด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์

ฉลวย พานิคม (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์การสอน เรื่อง วิธีการออกเสียงวิชาภาษาไทย สำหรับ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์การสอน เรื่อง วิธีการออกเสียงวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้าน เนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษามีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี สำหรับผลการใช้บทเรียนวีดิทัศน์ การสอน เรื่อง วิธีการออกเสียงวิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนทั้งหมดมีผลการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี

ธณิตสรณ์ เฟิงเจริญ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง โรคเอดส์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง โรคเอดส์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีคุณภาพในด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี และมีคุณภาพในด้านสื่ออยู่ในระดับดีมาก สำหรับผลการใช้บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง โรคเอดส์เบื้องต้น พบว่า นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี

เมลดา พาทีเพราะ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารายการวีดิทัศน์ ประชาสัมพันธ์สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารายการวีดิทัศน์สำหรับ ประชาสัมพันธ์สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ได้คุณภาพ ตามเกณฑ์ คือ 3.51 การวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 16 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุน อาจารย์ นิสิต/นักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มที่ใช้ในการสำรวจปัญหา จำนวน 150 คน และกลุ่มผู้ใช้ จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย ได้รายการวีดิทัศน์ ประชาสัมพันธ์สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี คุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับดี มาก และผู้ใช้วีดิทัศน์มีความพึงพอใจมาก

ศรินทิพย์ วิริยะพากเพียร (2550: บทคัดย่อ) การพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจ กรุงเทพฯ ชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพฯ ชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 16 คน และกลุ่มผู้ใช้ ซึ่งได้แก่ นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ในโรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ ชลบุรี ที่ได้มาโดย การเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ประกอบด้วย ทัศนคติประชาสัมพันธโรงเรียน เทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ ชลบุรี แบบประเมิน คุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และ แบบสอบถามความพึงพอใจ จากกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย ปรากฏว่า การพัฒนาทัศนคติประชาสัมพันธโรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจ กรุงเทพ ชลบุรี มีผลการประเมิน คุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี และผู้ใช้มีความพึงพอใจมาก

นารทรพี อินทรสุวรรณ (2543: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การผลิตวีดิทัศน์ เพื่อการ ประชาสัมพันธ์ เรื่อง สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ เพื่อสร้างสื่อวีดิทัศน์ และหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า สื่อวีดิทัศน์มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ที่เรียนผ่านสื่อ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนแบบบรรยายปกติ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ กลุ่มทั้งสอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบลสัน (Belson. 1959) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อความสนใจ ความคิดริเริ่มของชาวลอนดอน พบว่า โทรทัศน์สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ และสามารถสร้างความ คิดริเริ่มในตัวผู้ชมให้สูงขึ้นได้

บรอยเลส (Broyles. 1985) ได้ศึกษาอิทธิพลของเทปโทรทัศน์ต่อการรับรู้ของผู้เรียนใน การฝึกพูดต่อสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัย โอกลาโฮมา เพื่อศึกษาผลของการให้ดูเทปโทรทัศน์ที่บันทึกการฝึกพูด เพื่อพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ของการพูด โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม 2 กลุ่มแรก ให้ดูเทปโทรทัศน์การฝึกพูด โดยเว้น ระยะเวลา ผลการทดลองพบว่า ผลจากการให้ดูเทปโทรทัศน์ทำให้องค์ประกอบต่างๆ ในการพูดพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะการจัดรูปแบบ เนื้อหาในการพูด และการใช้ภาษา ส่วนการให้ดูเทปโทรทัศน์ทันทีหลังจาก การฝึกพูด และการให้ดู โดยเว้นระยะเวลาหลังฝึกพูดนั้นไม่มีผลแตกต่างกัน จากการศึกษาเอกสารและ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์ จะเห็นได้ว่า ในการผลิตรายการ วีดิทัศน์นั้น จะต้องกระทำด้วย ความละเอียดรอบคอบ ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน และจะต้องมีการวางแผนเพื่อ เตรียมความพร้อมล่วงหน้า มีการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยในการทดลองนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ควร ปฏิบัติตามขั้นตอนการผลิตรายการวีดิทัศน์ของ สุรัชย์ สิทธิบัณฑิต (2528: 26 – 28) ซึ่งจะทำให้ได้ รายการวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากรอุปกรณ์ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะประกอบกันเป็นรายการวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพได้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผ่นวีดิทัศน์

3.1 ความหมายของแผ่นวีดิทัศน์

มีผู้ให้ชื่อภาษาไทยของคำ "Videodisc" ไว้ว่า "แผ่นบันทึกภาพ" หรือ "แผ่นภาพ" เพราะ เมื่อมีแผ่นเสียงแล้วก็ย่อมมีแผ่นภาพได้ แต่ตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานเรียกว่า "แผ่นวีดิทัศน์"

แผ่นวีดิทัศน์เริ่มผลิตขึ้นในปี ค.ศ. 1978 มีลักษณะเป็นแผ่นกลมๆ คล้ายแผ่นเสียง แผ่นทำด้วยพลาสติก เมื่อโดนแสงไฟจะแลดูเป็นสีรุ้งสวยงาม สามารถบันทึกภาพและเสียงจากฟิล์มภาพยนตร์ หรือแถบวีดิทัศน์ ได้โดยการบันทึกจากแหล่งผู้ผลิต แผ่นวีดิทัศน์ใช้เล่นกับอุปกรณ์เครื่องเล่นเฉพาะ คือ Videodisc Player ที่มีระบบการทำงานเปรียบได้กับเครื่องเล่นแผ่นเสียง แต่ต่างกันตรงที่ใช้แสงเลเซอร์ อ่านสัญญาณจากแผ่นแทนการใช้หัวเข็ม จึงทำให้แผ่นวีดิทัศน์มีชื่อเรียกใหม่ว่า “Laser Disc” หรือเรียกรวมกันว่า “Laser Videodisc” แผ่นวีดิทัศน์มีการส่งสัญญาณภาพและเสียงออกทางจอโทรทัศน์ คุณภาพของภาพคมชัดเจน และเสียงใสกว่าแถบวีดิทัศน์มาก แผ่นวีดิทัศน์แผ่นหนึ่งเล่นได้สองหน้า เหมือนแผ่นเสียงโดยแต่ละหน้าจะบันทึกภาพได้ทั้งภาพนิ่งและเคลื่อนไหว ผู้ชมสามารถเลือกความเร็ว ในการดูได้โดยการกดรีโมตคอนโทรล เพื่อเลือกชมภาพแต่ละภาพ (Frame) หรือเนื้อเรื่องแต่ละตอน (Chapter) หรือจะหยุดดูภาพนิ่งเฉพาะภาพ (Still Frame) ที่ต้องการก็ได้เช่นกัน โดยจะได้ภาพที่คมชัดเจน

กิดานันท์ มลิทอง (2540: 183) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผ่นวีดิทัศน์ (Videodisc) เป็นวัสดุ แผ่นกลมทำด้วยพลาสติกที่บันทึกความจำด้วยแสง ในระบบแอนะล็อกที่สามารถบันทึกข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้เป็นจำนวนมาก เป็นสิ่งที่ได้รับการขนานนามว่า “แผ่นบันทึกที่เล่นกับโทรทัศน์” (The Records that Play Television) เนื่องจากในเวลาเล่นต้องต่อเครื่องเล่นแผ่นวีดิทัศน์เข้ากับเครื่องรับโทรทัศน์เพื่อรับข้อมูลภาพและเสียงทางจอภาพ แต่เดิมแผ่นวีดิทัศน์มีระบบการใช้งานอยู่ 2 ระบบคือ ระบบซีอีดี (Capacitance Electronic Device : CED) เป็นการเล่น ด้วยหัวเข็มเหมือนเครื่องเล่นแผ่นเสียงมีการบันทึกสัญญาณภาพลงบนแผ่นที่ทำจากพลาสติกนำไฟฟ้า ชนิดพิเศษ ตัวแผ่นจะมีร่องเช่นเดียวกับแผ่นเสียงและมีลักษณะบอบบางมาก ไม่ทนทานต่อรอยนิ้วมือ หรือจะมีรอยขีดข่วนแม้แต่น้อยก็ไม่ได้ ผู้ผลิตจึงต้องนำใส่ซองสีเหลือง เมื่อจะเล่นก็ใส่ซองเข้าไปใน เครื่องแล้วดึงซองออกมา จากความไม่คล่องตัวและความไม่ทนทานดังกล่าวจึงทำให้บริษัทอาร์ซีเอ ผู้ผลิตเล็กผลิตแผ่นในระบบซีอีดีแล้ว ต่อมามีการคิดค้นให้สามารถเล่นแผ่นวีดิทัศน์ด้วยแสงเลเซอร์ เรียกว่าระบบแอลวี (Laser Vision : LV) ซึ่งเป็นระบบเดียวที่นิยมใช้กันจนทุกวันนี้ จึงทำให้มีผู้เรียก แผ่นวีดิทัศน์อีกชื่อหนึ่งว่า “เลเซอร์ดิสก์” (Laser Disc) หรือเรียกรวมกันว่า เลเซอร์วีดิโอดิสก์ (Laser Videodisc) ซึ่งหมายถึงแผ่นวีดิทัศน์นั่นเอง ระบบแอลวีเป็นการใช้แสงเลเซอร์อ่านสัญญาณจากแผ่น จึงทำให้ตัวแผ่นทนทานเพราะไม่มีหัวเข็มขูดขีดแผ่นเหมือนแผ่นเสียง กิดานันท์ มลิทอง (2543: 288 – 296) ได้กล่าวถึง ดีวีดี ไว้ดังนี้

3.2 ลักษณะของแผ่นวีดิทัศน์ (DVD)

ดีวีดี (DVD) มีลักษณะเป็นแผ่นพลาสติกแบนกลมผิวหน้าเคลือบด้วยโลหะสะท้อนแสง เพื่อป้องกันข้อมูลที่บันทึกไว้ มีทั้งขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 และ 12 เซนติเมตร และมีรูกลมตรงกลาง เรียกว่า “hub” ขนาด 15 มิลลิเมตร ดีวีดีเป็นสื่อบันทึกและอ่านด้วยแสงเลเซอร์ โดยมีการผลิตแผ่นดีวีดีที่มีความจุตั้งแต่ 4.7 – 17 จิกะไบต์ และบันทึกข้อมูลได้ทั้งแบบด้านเดียวและสองด้าน และบรรจุข้อมูลได้ชั้นเดียวและสองชั้น แผ่นที่มีความจุน้อยที่สุด คือ แผ่นด้านเดียว/ชั้นเดียว มีความจุ 4.7 จิกะไบต์ และแผ่นที่มีความจุมากที่สุด คือ แผ่นแบบสองด้าน/สองชั้นมีความจุ 17 จิกะไบต์ ดีวีดีสามารถบันทึก

ข้อมูลได้ทุกประเภท เช่นเดียวกับซีดี และมีทั้งแบบแผ่นอ่านอย่างเดียวและแผ่นที่ให้ผู้ใช้งานบันทึกลงแผ่นได้เองด้วย ดีวีดี มีชื่อเต็มในภาษาอังกฤษว่า “Digital Video Disc” ใช้ในการบันทึกภาพยนตร์ แต่ภายหลังเปลี่ยนชื่อมาเป็น “Digital Versatile Disc” และได้มีการนำดีวีดีมาใช้ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2523 – 2532 เป็นต้นมา

3.3 ประเภทของแผ่นดีวีดี

แผ่นดีวีดี แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ดีวีดี – อ่านอย่างเดียว (DVD-Read Only Memory) เป็นแผ่นดีวีดีที่บันทึกข้อมูลมาจากผู้ผลิตเพื่อให้ผู้ใช้สามารถอ่านข้อมูลโดยไม่สามารถบันทึกข้อมูลลงแผ่นได้ ดีวีดี อ่านอย่างเดียว แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1.1 ดีวีดี-รอม (DVD-ROM) ที่บันทึกข้อมูลในลักษณะสื่อประสมของตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง

1.2 ดีวีดี-ออดิโอ (DVD-Audio) บันทึกเสียงเพลงเช่นเดียวกับแผ่นซีดีเพลง

1.3 ดีวีดี-วิดีโอ (DVD-Video) บันทึกภาพยนตร์ ดีวีดีจะเป็นมากกว่าแผ่นซีดีธรรมดา ด้วยความสามารถในการบรรจุข้อมูลอย่างมากมาย มหาศาลนี้ ทำให้แผ่นดีวีดีสามารถบันทึกภาพยนตร์ระบบดิจิทัลคุณภาพสูงได้เป็นอย่างดี รวมถึง คุณภาพเสียงที่ดีกว่าแผ่นซีดีเพลงทั่วไป แผ่นดีวีดีธรรมดาที่บันทึกข้อมูลด้านเดียว/ชั้นเดียว จะบันทึก ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งที่ยาวประมาณ 2 ชั่วโมงได้ทั้งเรื่อง ถ้าเป็นแผ่นสองด้านสองชั้น จะบันทึก ภาพยนตร์ได้มากกว่า 8 ชั่วโมง และถ้าลดคุณภาพเสียงที่บันทึกลงเล็กน้อยจะทำให้สามารถบันทึก

2. ดีวีดี – บันทึกได้ (DVD-Recordable) หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่า “ดีวีดี-อาร์” (DVD-R) เป็นเทคโนโลยีที่ให้ผู้ใช้งานบันทึกข้อมูลลงแผ่นดีวีดี ได้ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ อันตรงข้ามกับการใช้แผ่นดีวีดี-รอม และดีวีดี-วิดีโอ ที่จะสามารถอ่านหรือเล่นแผ่นเหล่านั้นที่บันทึกข้อมูลมาจากโรงงานผู้ผลิตได้แต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่สามารถบันทึกข้อมูลอื่นลงแผ่นได้ แนวคิดของแผ่นดีวีดี-อาร์ จะคล้ายคลึงกับแผ่นซีดี-อาร์ คือ เป็นสื่อบันทึกหนึ่ง-อ่านหลายครั้ง (WORM) และสามารถบันทึกข้อมูลได้ทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว ภาพยนตร์เสียง หรือโปรแกรมใดๆ ได้ทั้งสิ้น

3. ดีวีดี - บันทึกทับได้ (DVD-Rewritable) เป็นแผ่นที่ต่างจากดีวีดี-อาร์ ซึ่งเป็นแผ่นที่ผู้ใช้ สามารถบันทึกข้อมูลได้เพียงอย่างเดียวโดยไม่สามารถลบข้อมูลนั้นได้ ในขณะที่การใช้แผ่นดีวีดีบันทึกทับได้นั้น ผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลและลบข้อมูลนั้น หรือบันทึกข้อมูลใหม่ทับข้อมูลเดิมลงไปได้หลายๆ ครั้งเท่าที่ต้องการ เช่นเดียวกับการใช้ฮาร์ดดิสก์และแผ่นบันทึกแม่เหล็ก ดีวีดี – บันทึกทับได้ จะมีชื่อเรียกกับหลายรูปแบบ เดิมนั้นมีการเรียกแผ่นดีวีดี – บันทึกได้ ว่า “ดีวีดี – แรม” (DVD-Random Access Memory) ซึ่งบันทึกข้อมูลได้เพียง 2.6 จิกะไบต์ต่อด้าน จึงทำให้ในเวลาต่อมาได้มีบริษัทต่างๆ ผลิตแผ่นดีวีดี – บันทึกได้ ที่มีความจุข้อมูลเพิ่มมากขึ้นและมีชื่อ เรียกต่างกันไป ได้แก่ แผ่น DVD+RW ของบริษัทโซนี่ ฟิลิปส์ และฮิวเลตต์-แพ็คเกจการ์ด เป็นแผ่น ดีวีดี-บันทึกได้ ที่มีความจุข้อมูล 3 จิกะไบต์

ต่อต้าน และแผ่น DVD-R/W ของบริษัทไฟโอเนียร์ มีความจุข้อมูล 3.95 จิกะไบต์ต่อต้าน

3.4 คุณสมบัติของแผ่นดีวีดี

ดีวีดีเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติที่เป็นข้อได้เปรียบสื่ออื่นมากมายหลายประการ ดังนี้

1. ความจุข้อมูลมหาศาล ดีวีดีสามารถบรรจุข้อมูลได้ตั้งแต่ 4.7 – 17 จิกะไบต์ ซึ่งเป็นข้อมูล จำนวนมาก เหมาะสำหรับการเก็บเป็นฐานข้อมูลหรือคลังความรู้ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
2. บันทึกข้อมูลนานาประเภท เนื่องจากการบันทึกข้อมูลลงบนแผ่นดีวีดีอยู่ในระบบดิจิทัลจึงทำให้สามารถบันทึกข้อมูลในลักษณะตัวอักษร ภาพถ่ายสีและขาวดำ ภาพเคลื่อนไหว ภาพกราฟิก เสียงพูด และเสียงดนตรี ได้อย่างมีคุณภาพสูง
3. สื่อหลายมิติ แผ่นดีวีดีเหมาะในการบันทึกข้อมูลในลักษณะของสื่อหลายมิติ ที่สามารถ เชื่อมโยงข้อมูลที่หลากหลาย และซับซ้อนเกินกว่าแผ่นบันทึกธรรมดา จะสามารถบันทึกลงแผ่นได้ทั้งหมด
4. การสืบค้นฉบับไว ถึงแม้ว่าดีวีดีจะบรรจุข้อมูลจำนวนมหาศาลไว้ก็ตามแต่การค้นหาข้อมูล ในแผ่นดีวีดีอยู่ในลักษณะ “เข้าถึงโดยสุ่ม” ซึ่งเป็นการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้เวลาในการค้นหาได้รวดเร็ว เท่ากันหมดไม่ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ที่ใดของแผ่น ตามปกติแล้วจะใช้เวลาในการค้นหาเพียง 1 วินาทีเท่านั้น จึงทำให้การค้นหาสะดวกรวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำกว่าสื่อประเภทอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับแถบวีดิทัศน์ หรือเทปบันทึกเสียงที่ต้องการเดินหน้าหรือถอยหลังเทป เพื่อค้นหาข้อมูล แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าการค้นหาข้อมูลในแผ่นดีวีดีจะเร็วกว่าสื่อ หรือแม้แต่แผ่นบันทึกก็ตาม แต่ก็ยังช้ากว่าการค้นหาข้อมูลบนแผ่นบันทึกแบบแข็งอยู่บ้าง
5. มาตรฐานสากล แผ่นดีวีดีอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่มีขนาดและลักษณะมาตรฐานเดียวกันหมด จึงทำให้สามารถใช้กับหน่วยขับหรือเครื่องเล่นดีวีดีทั่วไปได้เหมือนๆ กัน อย่างไรก็ตามหน่วยขับเครื่องเล่นดีวีดีจะสามารถเล่นได้ทั้งแผ่นซีดีและดีวีดี
6. ราคาไม่แพง และจากความนิยมใช้ดีวีดีในปัจจุบัน จึงทำให้การผลิตแผ่น และเครื่องเล่นจำนวนมากมีต้นทุนที่ต่ำลง แผ่นและเครื่องเล่นดีวีดีทุกวันนี้จึงมีราคาลดลงมากจนสามารถซื้อหามาใช้ กันได้อย่างแพร่หลายทั่วไป
7. อายุการใช้งานนาน กล่าวกันว่า แผ่นดีวีดีจะมีอายุใช้งานทนทานได้นานตลอดไป โดยที่แผ่นไม่ฉีกขาดและไม่มียรอยขีดข่วนของหัวเข็ม เนื่องจากใช้แสงเลเซอร์ในการอ่านข้อมูล ถึงแม้จะมีคราบสกปรกจากรอยนิ้วมือหรือฝุ่นละอองก็สามารถล้างทำความสะอาดได้ แต่ก็มีบางคนกล่าวว่า จะมีอายุเพียง 10 – 15 ปี เท่านั้น เนื่องจากความสกปรกและความร้อนขึ้นต่างๆ จะทำลายแผ่นให้เสื่อมสภาพได้
8. ความคงทนของข้อมูล ดีวีดีเป็นสื่อที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสนามแม่เหล็ก จึงทำให้ข้อมูลอยู่คงที่ตลอดไป และที่สำคัญคือ ไม่ติดไวรัสเนื่องจากไม่สามารถบันทึกทับได้
9. ประหยัด ดีวีดีแผ่นหนึ่งสามารถบรรจุข้อมูลได้มากกว่าแผ่นบันทึกหลายร้อยเท่า จึงทำให้ประหยัดเงินในการใช้ดีวีดีเพียงแผ่นเดียวแต่บันทึกข้อมูลได้มากมายกว่า

10. ความสะดวก เนื่องจากดีวีดีเป็นแผ่นที่มีขนาดเล็ก จึงทำให้ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเก็บสามารถพกพาไปใช้ในที่ต่างๆ ได้โดยสะดวก และส่งต่อไปยังผู้อื่นได้ง่ายโดยทางไปรษณีย์ จากคุณสมบัติที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ดีวีดีเป็นสื่อที่ได้เปรียบกว่าสื่อประเภทอื่นๆ เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านของลักษณะแผ่น ความทนทาน ความรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล ความสะดวก และประหยัด จึงทำให้มีผู้นิยมใช้ดีวีดีกันอย่างแพร่หลาย

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

4.1 ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Public Relations ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

เสรี วงษ์มณฑา (2525: 4) ได้ให้ความหมายว่า การประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่มีการวางแผนในการที่มีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจต่อสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง โดยการกระทำสิ่งที่ดีขึ้นมาคุณค่ากับสังคม เพื่อให้สาธารณชนเหล่านั้น มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและองค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือสมาคม ตลอดจนมีภาพพจน์ที่ดีต่อหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่ดีสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในระยะต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522: 17 – 18) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้น จะต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มบุคคลภายในซึ่งได้แก่พนักงาน/ลูกจ้าง ที่อยู่ในสังกัดนั้นๆ
2. กลุ่มบุคคลภายนอกซึ่งแยกออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มบุคคลภายนอก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ซึ่งสามารถให้คุณและโทษต่อหน่วยงานบุคคลเหล่านี้ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ลูกค้า ตัวแทนจำหน่าย นักการเมือง

กลุ่มประชาชนท้องถิ่น หมายถึง กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้กับบริษัท

กลุ่มประชาชนทั่วไปที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยกลุ่มนี้ จะมีอิทธิพลในแง่ของความนิยม ความเป็นมิตร ให้สนับสนุนร่วมมือกับหน่วยงาน

นิภาพร สุนทรวิจารณ์ (2543) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีระบบ แบบแผนขององค์กรและสถาบันต่างๆ ในการสร้างเสริมเจตคติที่ดีของบุคคลภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความยอมรับ สนับสนุน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

วัลย์ณรัตน์ ศรีไสย (2546: 10) ให้ความหมาย การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสื่อสาร (Communication) หนึ่งในรูปแบบของการสื่อสารองค์กร (Organizational Communication) ที่ต้องการอาศัยความชำนาญเฉพาะด้าน ต้องใช้ความสามารถทั้งศาสตร์ และศิลป์ในการดำเนินงาน เพื่อสร้างสรรค์ความรู้ ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน ระหว่างบุคคลในองค์กร (การประชาสัมพันธ์

ภายใน) และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสาธารณชนที่มีความเกี่ยวข้องกัน (การประชาสัมพันธ์ภายนอก) เพื่อก่อให้เกิดความสนับสนุนร่วมมือ เชื่อถือ ศรัทธา ตลอดจนการสร้างชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ และการไว้วางใจอันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จในงานขององค์กร

ทศพล แสนโกศิก (2547: 32) การประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่องค์กรใช้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือองค์กรภายนอก เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ ต่อองค์กรของตนเอง และบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

คัทลิป (Cutlip. 1978: 8 – 9) ได้กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์ คือ การติดต่อเผยแพร่ข่าวสาร แนวนโยบายของหน่วยงานไปยังประชาชนทั้งหมดที่มีส่วนสัมพันธ์ ในขณะเดียวกันเป็นแนวทางตรวจสอบความคิดเห็นและความรู้ ความต้องการของประชาชนให้หน่วยงานหรือองค์กรทราบ เพื่อสร้างการสนับสนุนอย่างแท้จริง ให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย สามารถปรับปรุงหน่วยงานตามแนวความคิดของสังคมได้”

ไซมอน (Simon. 1984) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกส์ สหรัฐอเมริกา ได้มีการให้ทัศนะว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียว ราบรื่น และความนิยมระหว่างบุคคลกับหน่วยงาน หรือส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียว ราบรื่น และความนิยมระหว่างบุคคลกับหน่วยงานและบุคคลอื่นๆ รวมทั้งกลุ่มประชาชนพิเศษ (Special Publics) หรือชุมชนกลุ่มใหญ่ โดยการสื่อสารผ่านสื่อที่สามารถตีความหมายได้ และมีการพัฒนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างฉันท์มิตร รวมทั้งการประเมินปฏิบัติการ ทำที่ของประชาชน

เบอร์เนย์ (Bernays. 1977) เสนอว่า “ปัจจุบันการประชาสัมพันธ์มีความหมาย 3 ประการ คือ

1. เผยแพร่ข่าวสารความรู้ให้ประชาชน
2. ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนสนับสนุนและเห็นชอบกับความมุ่งหมายและการดำเนินการ

ของสถาบัน

3. ช่วยดำเนินการปรับความคิดเห็นของประชาชน และสถาบัน ให้มีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกันและเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

จากความหมายของการประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) หมายถึง การติดต่อสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการจัดการดำเนินการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสาร ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ภายในและนอกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รวมทั้งสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดี ตลอดจนเพื่อสร้างชื่อเสียง และภาพลักษณ์ที่ดี ที่จะนำไปสู่การสนับสนุน และการได้รับความร่วมมือจากกลุ่มประชาชนเป้าหมาย

4.2 วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ มิได้มีเพียงการโฆษณาชื่อเสียง กิจกรรม หรือเผยแพร่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถาบัน องค์กรหรือหน่วยงานให้ประชาชนทราบเท่านั้น ความมุ่งหมายของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ มีความกว้างไกลออกไปอีกมาก มีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

วิจิตร อาวะกุล (2534: 252 – 258) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ และสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้บุคลากรเข้าใจระเบียบ เหตุและผล และความจำเป็นที่จะต้องมีกฎ ระเบียบ ให้รู้ให้เข้าใจ เพื่อให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ
2. เป็นรายงานให้บุคลากรได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน หรือองค์กร
3. เป็นการสร้างชื่อเสียง เกียรติคุณ ความเชื่อถือ ความเสมอใส ความนิยม มั่นใจ ในสถาบันหรือองค์การให้เกิดในหมู่ประชาชนทั่วไป
4. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรม ให้ประชาชนมีความรู้สึก เป็นเจ้าหน้าที่ในฐานะประชาชนคนหนึ่ง ที่จะต้องให้ความร่วมมือ ความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมดูแลช่วยเหลือ สถาบัน
5. เชิญชวนและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ เกื้อกูลสถาบัน หรือหน่วยงาน อาจเป็นการช่วยเหลือด้านกำลังกาย วัสดุ แรงงาน
6. เพื่อให้องค์การดำเนินนโยบายเปิดประตู (Open Door Policy) เป็นศูนย์กลาง การบริหารประชาคม ทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม
7. เพื่อสถาบันมีโอกาสสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สามารถก่อ ประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างแท้จริง
8. ช่วยแก้ไข ขจัดปัดเป่าความขัดแย้ง และบรรเทาข้อข้องใจทั้งหลายในแง่ต่างๆ บุคลากรมีต่อสถาบันให้หมดไป ให้ทุกส่วนมองสถาบันด้วยความชื่นชม มีความเชื่อถือและนิยมยกย่อง เพื่อเรียกร้องการสนับสนุน
9. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นทั่วไปอย่างไม่จำกัด โดยถือว่า สถาบันเป็นของชุมชน เพื่อชุมชนบริหารโดยผู้ที่อยู่ในชุมชน
10. เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เสนอแนะ เพื่อ ปรับปรุงให้เป็นไปตามแนวความคิด ความต้องการของสังคมท้องถิ่น

เสรี วงษ์มณฑา (2540: 4) กล่าวถึง หน้าที่จุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสารของประชาสัมพันธ์เป็นการเพิ่มคุณค่า (Added Value) ให้กับ ผลิตภัณฑ์ จึงต้องเสนอในรูปแบบของข่าว บทความ การให้สัมภาษณ์ การจัดนิทรรศการ การสัมมนา การทำเป็นสารคดี เผยแพร่ให้คนทราบ
2. การสร้างภาพพจน์ (Image Building) เป็นการสร้างความรัก ความชื่นชมในองค์กร รวมถึงความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อประชาสัมพันธ์ไปแล้วเกิดความเข้าใจ เพราะมีหลักความเชื่ออย่างหนึ่งว่า เมื่อชอบแล้วก็พร้อมที่จะให้สนับสนุน
3. การให้การศึกษ (Education) องค์กรต้องให้ความรู้กับประชาชน
4. การสร้างความน่าเชื่อถือ (Credibility Building) การประชาสัมพันธ์สามารถทำได้ เกิดความเชื่อถือได้ดี เพราะเสนอในรูปแบบที่น่าเชื่อถือ เช่น รูปแบบของข่าว การสัมภาษณ์ บทความ เป็นต้น

นภากาศ อัจฉริยะกุล (2527: 2) กล่าวถึงประโยชน์พื้นฐานของประชาสัมพันธ์ว่า เพื่อ
 ก่อกัน และแก้โดยอธิบายได้ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์เพื่อก่อ หมายถึง การประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ
 อันดีระหว่างกลุ่มประชาชนทั้งภายในและภายนอกกับหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมให้กิจการของหน่วยงาน
 ดำเนินไปด้วยความราบรื่น และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ยังเป็นกลไกหนึ่งของการบริหาร
 เพื่อสร้างความนิยม ความเข้าใจและการสนับสนุนจากประชาชนต่อหน่วยงาน เพราะความนิยมจาก
 ประชาชน ทำให้กิจการของหน่วยงานเจริญก้าวหน้าและมั่นคง

2. การประชาสัมพันธ์เพื่อกัน หมายถึง การประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกัน และรักษา
 ชื่อเสียงของหน่วยงาน ถ้าชื่อเสียงของหน่วยงานเสียไป ประชาชนจะหมดศรัทธา และขาดความนิยม
 หน่วยงาน ก็จำดำเนินงานด้วยความยากลำบาก ดังนั้น จึงต้องทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันมิให้
 ชื่อเสียงของหน่วยงานเสื่อมเสีย และยังคงรักษาชื่อเสียงไว้ให้อยู่ในความนิยมตลอดไปด้วย

3. การประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ หมายถึง เพื่อแก้ไขความเข้าใจผิด หรือแก้ภาพลักษณ์
 หรือแก้ชื่อเสียงที่เสียไปแล้วให้ฟื้นกลับคืนดีเหมือนเดิม เพราะบางครั้งความเข้าใจผิดอาจเกิดขึ้นได้เสมอ
 และเมื่อใดที่เกิดความเข้าใจผิดขึ้นแล้ว จะต้องรีบแก้ไขให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง มิฉะนั้น จะทำให้
 ภาพลักษณ์ของหน่วยงานเสียไปและยากที่จะแก้ไขให้ดีขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว ฉะนั้นต้องระวัง อย่าให้เกิด
 ความเข้าใจผิดต่อหน่วยงานขึ้น จึงต้องทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และถูกต้อง
 เพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนอยู่อย่างสม่ำเสมอ

ภทรียา สุมะโน (2541: 1) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. เพื่ออธิบายชี้แจง (Explanation) ให้ประชาชนทราบความจริง
2. เพื่อเป็นการบอกกล่าว (To Inform)
3. เพื่อเป็นการเผยแพร่ (Publicity)
4. เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ (Knowledge)
5. เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ (Understanding)
6. เพื่อเป็นการให้การศึกษา (To Educate) แก่ประชาชน ให้เกิดความเฉลียวฉลาด
 ความรอบรู้เข้าใจ
7. เพื่อเป็นการชักจูงใจ (To Persuade)
8. เพื่อให้หน่วยงานได้บริการ (To Service) ตระหนักในหน้าที่และความถูกต้อง
 บริการ ของหน่วยงาน
9. เพื่อให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ (To Belief) เพื่อให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินงาน
 ของหน่วยงาน
10. เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นในศรัทธา (Trust) ต่อสถาบัน

จากวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์
 มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ ป้องกัน แก้ไข และชำระไว้ชื่อเสียงขององค์กร หรือสถาบัน เพื่อสร้างความรู้

ความเข้าใจ และศรัทธาจากประชาชนบนพื้นฐานแห่งความเจริญและความถูกต้อง อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างองค์กรหรือสถาบันกับประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานสถาบันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 การดำเนินงานประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น จำต้องมีการวางแผน เมื่อมีการวางแผนที่จะดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการลงมือปฏิบัติที่จะทำการเผยแพร่การประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการจำเป็นต้องใช้วิธีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะกับเหตุการณ์ สถานที่ กลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนด ซึ่งการประชาสัมพันธ์คือการติดต่อสื่อสาร (Public Relation is Communication) แบบสองทางการติดต่อสื่อสาร (Communication) จึงนับได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญ อย่างหนึ่งของมนุษย์ (Human Behavior) การติดต่อมนุษย์จึงได้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรากำหนดความหมายขึ้นมา (Assign Meaning) และทำให้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ฉะนั้นการติดต่อสื่อสาร จึงเกี่ยวข้อง และแทรกแซงอย่างกว้างขวางมากต่อพฤติกรรมมนุษย์

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2531: 136) ได้กล่าวไว้ว่า ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสาร หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนซึ่งรับผิดชอบต่อข่าวสารที่จะส่งไป ผู้ส่งสารในฐานะบุคคลเดี่ยวอาจจะเป็นนาย ก. ซึ่งกำลังสนทนากับ นาย ข. กับนาย ก. ซึ่งชี้แจงออกอากาศทางสื่อมวลชนก็ได้ ผู้ส่งสารในฐานะกลุ่มคน ได้แก่ โรงเรียน สมาคม ชมรม องค์กร รัฐบาล ข่าวสารที่ส่งออกไปในนามของหน่วยงานนั้นๆ ขอบเขตงานประชาสัมพันธ์ ผู้ส่งสารเฉพาะเรื่องก็คือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์นั่นเอง เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เป็นตัวแทนของหน่วยงาน จะเป็นผู้วางแผนโครงการประชาสัมพันธ์ เฉพาะเรื่อง ซึ่งจะเกี่ยวไปถึงการใช้นาสารชนิดต่างๆ และจะปรับปรุงแผนงานโดยอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้ประมวลไว้

2. ขั้นข่าวสาร

ข่าวสาร หมายถึง เรื่องที่ผู้สื่อสารต้องการจะผ่านไปยังผู้รับสาร อาจเป็นคำพูด ข้อความ สัญลักษณ์ รูปภาพ ท่าทาง จุดสำคัญของขั้นนี้ คือ การมีประสบการณ์ร่วมกันจะสามารถเข้าใจได้ง่าย ตรงข้ามการมีวัฒนธรรม ภาษา สภาพแวดล้อม การศึกษาที่ต่างกัน ย่อมสื่อสารเข้าใจยาก

3. ขั้นสื่อสาร

สื่อข่าวสาร หมายถึง ตัวกลางทุกชนิดที่จะใช้ส่งผ่านข่าวสาร ตัวกลางดังกล่าวนี้หมายถึง สื่อทุกชนิด เช่น สิ่งตีพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ และอื่นๆ ที่จะช่วยนำข่าวสารของผู้ส่งไปยังรับได้

4. ขั้นผู้รับสาร

ผู้รับสารหมายถึงเป้าหมายของระบบสื่อสาร อาจเป็นบุคคลเดี่ยว หรืออาจเป็นกลุ่มคนเป็นจำนวนมากก็ได้ ปัญหาสำคัญของการสื่อสารในขั้นนี้คือ ทำอย่างไรจะให้ผู้รับสารสนองตอบ และได้รับผลข่าวสารนั้นคือ มีการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้รับสารในทาง พอใจต่อข่าวสาร ในกรณีที่ได้รับ

สารไม่แสดงปฏิกริยาตอบสนองใดๆ มิได้หมายความว่า การสื่อสารนั้นล้มเหลวโดยสิ้นเชิง อาจต้องใช้ การวิจัยกับผู้รับข่าวสารเข้าช่วยทั้ง 4 ขั้นตอนที่กล่าวมา ล้วนมีความเกี่ยวเนื่องกัน ความสำเร็จหรือ ล้มเหลวของขั้นตอนใด ขั้นตอนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อขั้นอื่นๆ ทั้งหมด จึงมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ในฐานะผู้รับผิดชอบต่อการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สถาบัน จะต้อง วิเคราะห์ประสิทธิภาพของทุกขั้นตอนให้มั่นใจว่า ปราศจากจุดอ่อนใดๆ หรือถ้าบังเกิดมีบ้างก็ให้น้อยที่สุด และพยายามแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอ

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

วัลย์ณรัตน์ ศรีไสย (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์ เพื่อการพัฒนาองค์กร : กรณีศึกษางานประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า งานประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหน่วยงาน ที่มีโครงสร้าง ตามหน้าที่ และเป็นหน่วยงานสนับสนุน ขึ้นตรงกับคณบดี คณะแพทยศาสตร์ มีหน้าที่ ในการบริการข้อมูล ข่าวสาร สนับสนุนงานที่ทางคณะแพทยศาสตร์ได้เสนอ และประชาสัมพันธ์ให้กับ หน่วยงานภายใน และภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนทั่วไป มีงานประชาสัมพันธ์ 3 หน่วยงานย่อยที่ประกอบกันตามหน้าที่คือ หน่วยธุรการ/บริการ หน่วยกิจกรรมพิเศษ และหน่วยเผยแพร่สื่อสารมวลชน การตอบสนองความคาดหวัง ของผู้ใช้บริการเป็นตัวชี้วัดกำหนดคุณภาพ การวัดความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการ คือ อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไป พบว่า ระดับความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน การบริการที่จัดให้ สื่อที่แสดง และการบริการจากเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีค่าจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสื่อที่แสดง ด้านการบริการจากเจ้าหน้าที่ และด้านการบริการที่จัดให้ การพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ต้องเน้น ใน 4 ด้านคือ โครงสร้าง ต้องเน้นการกระจายอำนาจ ด้านบุคคล ต้องเน้นความพร้อม และความเข้าใจใน ระบบงาน ด้านเทคโนโลยีช่วยในการจัดหาหมวดหมู่ ของข้อมูลให้รวดเร็วและถูกต้อง ด้านการบริการต้อง เน้นความเต็มใจของผู้ให้บริการโดยทัดเทียมกัน

ระพี แก้วเนตร (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนบ้านผักแพว (คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์) อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านผักแพว (คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์) ก่อนดำเนินการ พัฒนา ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ค่อนข้างน้อย ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน ไม่มีปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน กิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีน้อย การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง หลังจาก ดำเนินการพัฒนา งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนครบ 2 วงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) แล้วพบว่า ผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนดีขึ้น แต่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น การแสวงหา ข้อมูลและการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้มีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้น และผู้บริหารโรงเรียนควรนำวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติและการศึกษาดูงาน ซึ่งเป็น การพัฒนางานไปประยุกต์ใช้กับงานด้านอื่นๆ

ทรงยศ ชันบุตรศรี (2550: บทคัดย่อ) การพัฒนาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ประชาสัมพันธ์ การให้บริการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ประชาสัมพันธ์การให้บริการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดี และจากผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับดี ส่วนผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ครั้งที่ 2 มีการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นบุคลากร และนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก วิจารณ์รัตน์ ผิวเหลือง (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประชาสัมพันธ์ บริษัท คาเมล (ประเทศไทย) จำกัด ให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิจัยพบว่า คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประชาสัมพันธ์ บริษัท คาเมล (ประเทศไทย) จำกัด มีผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี และผู้ใช้คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในรูปแบบซีดีรอม มีความพึงพอใจในระดับมาก

พรไพลิน โกมล (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิจัยพบว่า ระบบสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีคุณภาพ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดีมาก และผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมาก

เมย์ล์ (Mays. 1987: 65) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนเทศบาล เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดประชาสัมพันธ์ของ ผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมทางด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนระดับสูงมาแล้วจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่มีความจำเป็นทุก ๆ หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และธุรกิจเอกชน การประชาสัมพันธ์จะทำด้วยวิธีการต่างๆ กันออกไปแล้ว แต่ความเหมาะสม สภาพความจำเป็นและความต้องการขององค์กรนั้น

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

4.1 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พ.ศ. 2543 ได้กำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ไว้ดังนี้

มาตรา 7 ให้โรงเรียนมีวัตถุประสงค์ เพื่อบริหารจัดการ และดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพสูงทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

มาตรา 8 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้

- (1) ดำเนินการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความเข้มข้นของการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพสูงทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- (2) จัดทำหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับใช้ในโรงเรียน
- (3) ดำเนินการ และส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
- (4) ให้บริการพิเศษทางการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

4.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์ เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ต้นแบบของรัฐ นวัตกรรมและจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับมัธยมศึกษา ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของโลก มีจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัยและนักประดิษฐ์คิดค้น มีสุขภาพพลานามัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ มีความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ

พันธกิจ บริหารจัดการ และดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพสูงทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นต้นแบบสามารถขยายผลใช้ในวงกว้างได้

ประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

1. การนำร่องการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. การพัฒนาเครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อจัดให้มีการสนับสนุน และส่งเสริมการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนของโรงเรียน ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน
3. การส่งเสริมการเพิ่มปริมาณการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลายในสถานศึกษาอื่นๆ
4. การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้น และตอนปลาย สำหรับผู้บริหาร นักวิชาการ ครู นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

4.3 อุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ได้กำหนดอุดมการณ์ในการพัฒนานักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหตุผลของการจัดตั้งโรงเรียน มุ่งส่งเสริมและพัฒนานักเรียนดังนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือ

ศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพดีและมีความเป็นผู้นำ

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อย่างลึกซึ้งเทียบมาตรฐานโลกในระดับเดียวกัน

3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น และนักพัฒนาที่ดีด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเทียบ มาตรฐานโลกในระดับเดียวกัน

4. รักการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการเขียน รักการค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีความรอบรู้ รุ่มรอบ และสามารถบูรณาการความรู้ได้

5. มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบมาตรฐานโลกในระดับเดียวกัน

6. มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์ ของชาติ มีความรักและความภาคภูมิใจในชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครอง ระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญา ไทย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ

8. จิตมุ่งที่จะทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ต้องการตอบแทนบ้านเมืองตามความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง

9. มีสุขภาพอนามัยที่ดี รักการออกกำลังกาย รู้จักดูแลตนเองให้เข้มแข็งทั้งกายและใจ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้นด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่มีความสามารถระดับสูงเทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ (World Class) และมี จิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติ ให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มี มูลค่าเพิ่มมากขึ้น สร้างสังคม แห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์ เอื้ออาทรต่อกัน

4.4 จุดเน้นของหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2552 เป็นหลักสูตรที่มีจุดเน้นในด้าน ต่างๆ ดังนี้

1. มุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนรอบด้านทั้งพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา
2. มุ่งเน้นการจัดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานให้ครอบคลุมหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. มุ่งเน้นการจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมให้หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียน สามารถเลือกเรียนรายวิชา เพิ่มเติมจากสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ศูนย์วิจัย และสถานประกอบการภายนอกโรงเรียน ทั้ง

ในและต่างประเทศได้

4. มุ่งเน้น ส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกเรียนรายวิชาต่างๆ ตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ รวมถึงการเลือกเรียนรายวิชาการเรียนล่วงหน้า (Advanced Placement Program) ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ที่มีสาระการเรียนรู้ระดับ เดียวกันกับระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ของไทย ระดับ A-Level ของประเทศ อังกฤษ ระดับ AP Course ของประเทศสหรัฐอเมริกาและระดับเดียวกับโรงเรียน วิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ (World Class)

5. มุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีศักยภาพระดับเดียวกับนักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ

6. มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอุดมการณ์และเป้าหมายของโรงเรียน นักเรียนต้องปฏิบัติตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

7. มุ่งเน้นการส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการทำโครงการวิทยาศาสตร์ ก่อนศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร นักเรียนต้องเสนอผลการทำ โครงการวิทยาศาสตร์อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง

8. มุ่งเน้นการส่งเสริมการเทียบโอนความรู้ ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

4.5 โครงสร้างของหลักสูตรรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

การเรียนตามหลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2552 นักเรียนต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

ตาราง 1 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้	รายวิชา พื้นฐาน	รายวิชาเพิ่มเติม	
		กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
ภาษาไทย	6.0	-	
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	8.0	-	
ศิลปะ	3.0	-	
สุขศึกษาและพลศึกษา	3.0	-	
ภาษาต่างประเทศ			
- ภาษาอังกฤษ	6.0	6.0	
- ภาษาต่างประเทศที่ 2 (เลือก 1 ภาษา)	-	1.5	
คณิตศาสตร์	6.0	8.0	เลือกลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า 4.0 หน่วยกิต จาก
การงานอาชีพและเทคโนโลยี			รายวิชาเลือกของกลุ่มสาระ
- คอมพิวเตอร์	1.5	1.0	การเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึง
- เทคโนโลยี	1.5	-	รายวิชาการเรียนรู้ล่วงหน้า
วิทยาศาสตร์			(AP) ตามศักยภาพ ความ
- เคมี	1.5	5.5	ถนัด และความสนใจ
- ชีววิทยา	1.5	5.5	
- ฟิสิกส์	1.5	6.5	
- วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ	1.5	-	
- ธรรมชาติและ การสืบเสาะอย่างวิทยาศาสตร์	-	1.5	
- สัมมนาทางวิทยาศาสตร์	-	1.0	
- โครงการวิทยาศาสตร์	-	2.0	
ทักษะชีวิต	-	1.5	
รวม	41.0	40.0	ไม่ต่ำกว่า 4.0
		ไม่ต่ำกว่า 85.0	

4.6 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นอกเหนือจากการลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไม่ต่ำกว่า 85.0 หน่วยกิต และมีผลการเรียนแต่ละรายวิชาไม่ต่ำกว่า 2.00 แล้ว การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2552 นักเรียนยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดในตาราง 12 อีกด้วย

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะเป็นไปตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน โดยเฉพาะในข้อที่เกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะนิสัย รักการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้าอย่างมีระบบ มีความเป็นผู้นำ เป็นความเป็นไทย มีวินัยในตนเอง มีจิตสาธารณะ รักการออกกำลังกาย รู้จักดูแลตนเองให้เข้มแข็งทั้งกายและใจ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมย่อยคือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน นักเรียนต้องเข้าร่วมทั้งกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ตามรายละเอียดดัง ตาราง 2

ตาราง 2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขั้นต่าที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

กิจกรรม	จำนวนขั้นต่าที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	จำนวนที่โรงเรียนจัดให้	หน่วยกิต
1. กิจกรรมแนะแนว			
1.1 การศึกษาดูงานนอกสถานที่			
1.1.1 ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	8 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง)	24 ครั้ง	1.0
1.1.2 ด้านสังคมศึกษา ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี	3 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง)	6 ครั้ง	
1.2 การฟังบรรยาย / หรือกิจกรรมอื่น			
1.2.1 ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	8 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า1.30 ชั่วโมง)	24 ครั้ง	0.5
1.2.2 ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์	4 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า1.30 ชั่วโมง)	12 ครั้ง	
1.2.3 ด้านสังคมศึกษา ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และดนตรี	6 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า1.30 ชั่วโมง)	18 ครั้ง	
1.3 อ่านหนังสือจากรายการที่โรงเรียน กำหนดให้	50 ชื่อเรื่อง	---	4.0
1.4 พบครูที่ปรึกษาประจำชั้นหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของวันเปิดเรียน	ทุกวันที่เปิดเรียน	3.0
2. กิจกรรมนักเรียน			
2.1 ค่าวิชาการ	1 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 วัน)	3 ครั้ง	0.5
2.2 ค่าปฏิบัติธรรม	1 ครั้ง(ครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 วัน)	3 ครั้ง	0.5
2.3 กิจกรรมชุมนุม	12 ชุมนุม	ไม่น้อยกว่า 30 ชุมนุม/ภาคเรียน	3.0
2.4 การออกกำลังกายและเล่นกีฬา	ไม่น้อยกว่า 240 ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 45 นาที	16.10-18.00 น.	4.5
2.5 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียน	ไม่ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง	---	1.0
2.6 กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม	ไม่ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง	---	1.0
รวม			19.0

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ พบว่า ปัจจุบันสื่อวิดิทัศน์ เป็นสื่อที่มีบทบาทและมีคุณค่าต่อการนำมาใช้ในวงการต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การแพทย์ การเกษตร ธุรกิจ และการประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นสื่อที่สามารถผลิตได้ง่าย มีจุดเด่นที่น่าสนใจ มีศักยภาพในการนำเสนอหลาย รูปแบบ ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย เสียงเพลงประกอบ กราฟิกตัวอักษร และอื่นๆ จึงทำให้ผู้ชมตอบสนองการรับรู้ข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัย จึงคิดว่า การนำเอาสื่อวิดิทัศน์ มาใช้ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ จะช่วยทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการวิจัย
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์

กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มผู้ชมวิดิทัศน์ ได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 11 คน และได้แบ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 รอบ คือ

รอบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 คน

รอบที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 คน

กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มผู้ชมวิดิทัศน์ ได้แก่ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 คน โดยเลือกแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาวิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ประกอบด้วย

1. วิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งบันทึกข้อมูลในรูปแบบ DVD
2. แบบประเมินคุณภาพ วิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ชุด คือ
 - 2.1 แบบประเมินคุณภาพ วิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ด้านเนื้อหา
 - 2.2 แบบประเมินคุณภาพ วิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ชมวิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างวิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและรวบรวมเนื้อหาทั้งหมดที่จะนำมาสร้างเป็นเรื่องการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
2. ศึกษาหลักการ วิธีการ การนำเสนอ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเขียนบทวิดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต้องใช้
3. กำหนดวัตถุประสงค์
4. วิเคราะห์เนื้อหาโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง ดังนี้
 - 4.1 ประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
 - 4.2 หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
 - 4.3 การจัดสภาพแวดล้อม
 - 4.4 ผลงานของนักเรียน
5. เรียบเรียงเนื้อหา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสร้างวิดิทัศน์ต่อไป
6. เขียนบทวิดิทัศน์ในการนำเสนอ เรียงราวตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
7. นำบทวิดิทัศน์ที่เขียนขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของบทวิดิทัศน์และนำมาปรับปรุงแก้ไข

8. นำบทวิดิทัศน์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปถ่ายทำ ตัดต่อลำดับภาพ และบันทึกเสียง ตามกระบวนการผลิตวิดิทัศน์

9. นำวิดิทัศน์ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาประเมินคุณภาพรอบที่ 1 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาคุณภาพของวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ เป็นรอบที่ 2

แบบประเมินคุณภาพวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ดำเนินการ สร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา และวัตถุประสงค์ ที่ต้องการ ได้จากวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

2. สร้างแบบประเมินคุณภาพการพัฒนาวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มหิดลวิทยานุสรณ์ โดยทำเป็น แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา และแบบประเมินคุณภาพด้านเทคโนโลยี การศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์คุณสมบัติด้านเนื้อหาและคุณสมบัติด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้าน การประชาสัมพันธ์ เพื่อกำหนดเป็นรายการที่ใช้ประเมิน

2.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและแบบประเมินด้านเทคโนโลยีการศึกษา หรือด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อหาคุณภาพของวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์ซึ่งเป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดค่าระดับ การประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
- 4 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
- 3 หมายถึง มีคุณภาพระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงแก้ไข
- 1 หมายถึง ใช้ไม่ได้

การพิจารณาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดีมาก
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดี
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุงแก้ไข
1.00 – 1.50	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

ผู้วิจัยกำหนดคุณภาพของวิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิद्याนุสรณ์ ต้องมีค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป หรือในระดับดีขึ้นไป จึงถือได้ว่าวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มหิตลวิद्याนุสรณ์ มีคุณภาพนำไปใช้ได้

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้ใช้วิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิद्याนุสรณ์ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. วิเคราะห์เนื้อหา และวัตถุประสงค์ ที่ต้องการได้จากวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิद्याนุสรณ์
3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ในการชมวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิตลวิद्याนุสรณ์ ที่เป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดย กำหนดน้ำหนัก ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบประเมินคุณภาพ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามทางด้านการใช้ภาษา ความครอบคลุม และความชัดเจนของข้อคำถาม

5. นำแบบประเมินคุณภาพ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

6. เมื่อแก้ไขปรับปรุงแล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไข วิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการโรงเรียนมหิตลวิद्याนุสรณ์ จนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจึงนำไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ วิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน มหิตลวิद्याนุสรณ์ ต่อไป

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพรอบแรก แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

2. นำวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา หรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพรอบสอง ถ้าคุณภาพไม่ได้ตามเกณฑ์ก็นำไปปรับปรุงแก้ไข จนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3. นำวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยการเลือกแบบบังเอิญ ให้ชมวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นรายบุคคล เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้ชมวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ซึ่งได้ผลการวิจัย ดังนี้

วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งนำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง กราฟิก ตัวอักษรและเสียง ที่บรรจุข้อมูลในรูปแบบ DVD ใช้เวลา 9.38 นาที ประกอบด้วยข้อบ่งชี้เนื้อหา ดังนี้

1. แนะนำประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
2. หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
3. การจัดสภาพแวดล้อม
4. ผลงานของนักเรียน

การหาคุณภาพของวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและสอบถามความพึงพอใจจากผู้ใช้งานผลการประเมิน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของวีดิทัศน์

การหาคุณภาพจากการประเมินวีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1 จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน รายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศนัประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. คุณภาพด้านเนื้อหา	4.73	0.44	ดีมาก
1.1 เนื้อหาีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5.00	0.00	ดีมาก
1.2 ความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหา	4.33	0.47	ดี
1.3 ความสอดคล้องของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ	4.67	0.47	ดีมาก
1.4 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5.00	0.00	ดีมาก
1.5 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.67	0.47	ดีมาก
2. คุณภาพของภาพและเสียง	4.67	0.47	ดีมาก
2.1 ความถูกต้องของภาพ	5.00	0.00	ดีมาก
2.2 ความถูกต้องของเสียงบรรยาย	4.67	0.47	ดีมาก
2.3 ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย	4.33	0.47	ดี
3. เวลา	4.56	0.50	ดีมาก
3.1 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการนำเสนอ	4.33	0.47	ดี
3.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย	4.33	0.47	ดี
3.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	5.00	0.00	ดีมาก
รวม	4.67	0.47	ดีมาก

จากตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศนั ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน พบว่า
คุณภาพโดยรวมของทัศนัอยู่ในระดับดีมาก ดังนี้

คุณภาพด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเนื้อหาีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ความสอดคล้องของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา และความถูกต้องของเนื้อหา
อยู่ในระดับดีมาก ส่วนความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหาอยู่ในระดับดี

คุณภาพของภาพและเสียงโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยีความสอดคล้องของภาพกับ
เสียงบรรยายอยู่ในระดับดี ส่วนความถูกต้องของภาพ ความถูกต้องของเสียงบรรยาย อยู่ในระดับดีมาก

ด้านเวลา โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก โดยีความเหมาะสมของระยะเวลาการ
นำเสนอและความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยายมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และความเหมาะสม
ของเวลาฉายทั้งเรื่อง มีคุณภาพในระดับดีมาก

ตาราง 4 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รอบที่ 1

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.22	0.42	ดี
1.1 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	4.33	0.47	ดี
1.2 ความเหมาะสมในวิธีการตัดต่อ	4.00	0.00	ดี
1.3 ความเหมาะสมของการใช้เทคนิคประกอบ	4.33	0.47	ดี
2. คุณภาพของภาพตัวอักษร	4.58	0.49	ดีมาก
2.1 คุณภาพของภาพ	5.00	0.00	ดีมาก
2.2 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย	4.67	0.47	ดีมาก
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.00	0.00	ดี
2.4 ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย	4.67	0.47	ดีมาก
3. คุณภาพเสียง	4.00	0.67	ดี
3.1 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	3.67	0.94	ดี
3.2 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4.33	0.47	ดี
3.3 ความสอดคล้องของเสียงดนตรีประกอบกับเสียงบรรยาย	4.00	0.00	ดี
4. เวลา	4.11	0.31	ดี
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4.00	0.00	ดี
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย	4.00	0.00	ดี
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	4.00	0.47	ดี
รวม	4.26	0.54	ดี

จากตาราง 4 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน พบว่าคุณภาพโดยรวมของชีวิตทัศน์อยู่ในระดับดี โดยมีคุณภาพในแต่ละด้านดังนี้ คือ

คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่องโดยรวมอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา ความเหมาะสมในวิธีการตัดต่อ และความเหมาะสมของการใช้เทคนิคประกอบ อยู่ในระดับดี

คุณภาพของภาพและตัวอักษรโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก คุณภาพของภาพ ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย และความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดีมาก ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรอยู่ในระดับดี

คุณภาพของเสียงโดยรวมอยู่ในระดับดี ความชัดเจนของเสียงบรรยาย ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ และความสอดคล้องของเสียงดนตรีประกอบกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดี

คุณภาพด้านเวลาโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย และความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่องอยู่ในระดับดี จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า วัสดุทัศนประชาสัมพันธ์ มีสิ่งที่ต้องปรับปรุงดังนี้

1. เสียงดนตรีกลืนเสียงบรรยาย
2. ปรับเสียงให้สม่ำเสมอ
3. ปรับข้อมูลผลงานนักเรียน ให้เป็นปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขวัสดุทัศนประชาสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

1. ดำเนินการลดเสียงดนตรีลงและเพิ่มเสียงบรรยายขึ้น
2. ดำเนินการปรับเสียงบางส่วนที่ตั้งให้ลดลง
3. ดำเนินการปรับข้อมูลผลงานนักเรียน โดยเพิ่มข้อมูลการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ

ระหว่างประเทศ ปี 2554 เข้าไป

ตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รอบที่ 2

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.40	0.49	ดี
1.1 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	4.40	0.49	ดี
1.2 ความเหมาะสมในวิธีการตัดต่อ	4.20	0.40	ดี
1.3 ความเหมาะสมของการใช้เทคนิคประกอบ	4.60	0.49	ดีมาก
2. คุณภาพของภาพ ตัวอักษร	4.75	0.42	ดีมาก
2.1 คุณภาพของภาพ	5.00	0.00	ดีมาก
2.2 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย	4.60	0.49	ดีมาก
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.60	0.49	ดีมาก
2.4 ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย	4.80	0.40	ดีมาก
3. คุณภาพเสียง	4.87	0.34	ดีมาก
3.1 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	5.00	0.00	ดีมาก
3.2 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	5.00	0.00	ดีมาก
3.3 ความสอดคล้องของเสียงดนตรีประกอบกับเสียงบรรยาย	4.60	0.49	ดีมาก
4. เวลา	4.40	0.49	ดี
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4.20	0.40	ดี
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย	4.40	0.49	ดี
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	4.60	0.49	ดีมาก
รวม	4.62	0.49	ดีมาก

จากตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 ท่าน พบว่า คุณภาพโดยรวมของชีวิตทัศน์อยู่ในระดับดีมาก โดยมีคุณภาพในแต่ละด้านดังนี้ คือ

คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่องโดยรวมอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหามีคุณภาพอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมในวิธีการตัดต่ออยู่ในระดับดี และความเหมาะสมของการใช้เทคนิคประกอบ อยู่ในระดับดีมาก

คุณภาพของภาพ ตัวอักษรโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก คุณภาพของภาพ ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร และความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดีมาก

คุณภาพของเสียงโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ความชัดเจนของเสียงบรรยาย ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ และความสอดคล้องของเสียงดนตรีประกอบกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดีมาก
 ด้านเวลาโดยรวมอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่องอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 6 ผลการประเมินความพึงพอใจชีวิตทัศนประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. วิดีทัศน์นำเสนอเนื้อหาที่ท่านต้องการครบถ้วน สมบูรณ์	4.65	0.48	มากที่สุด
2. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.50	0.50	มาก
3. ความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหา	4.46	0.61	มาก
4. เทคนิคการนำเสนอ มีความน่าสนใจ	4.50	0.52	มาก
5. ภาพสื่อความหมาย เหมาะสมกับสถานการณ์	4.40	0.56	มาก
6. ความสวยงามของภาพ	4.61	0.56	มากที่สุด
7. ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ	4.26	0.56	มาก
8. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.14	0.65	มาก
9. ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4.10	0.60	มาก
10. ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย	4.49	0.52	มาก
11. ช่วยให้ผู้ใช้มีแหล่งข้อมูลทางการศึกษาที่สะดวกต่อการค้นคว้า	4.44	0.57	มาก
12. ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์	4.79	0.41	มากที่สุด
รวม	4.44	0.58	มาก

จากตาราง 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ชม จำนวน 80 คน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ชมชีวิตทัศนประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ที่พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือวิดีโอทัศน์นำเสนอเนื้อหาที่ผู้ชมต้องการครบถ้วน สมบูรณ์ ความพึงพอใจในอันดับสามคือ ความสวยงามของ ส่วนรายการอื่นๆ ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาวิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ชม วิดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ความสำคัญของการวิจัย

ได้วิดิทัศน์ สำหรับประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์และเป็นแนวทางในการพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์องค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ชมวิดิทัศน์ คือ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 11 คน และได้แบ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 รอบ คือ

รอบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 คน

รอบที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 คน

กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มผู้ชมวีดิทัศน์ ได้แก่ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาครูงานโรงเรียน
มหิดลวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 คน โดยเลือกกลุ่มแบบบังเอิญ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง
ดังนี้

1. แนะนำประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
2. หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
3. การจัดสภาพแวดล้อม
4. ผลงานของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
ประกอบด้วย

1. วีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งบันทึกข้อมูลในรูปแบบ
DVD
2. แบบประเมินคุณภาพ วีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ชุด คือ
 - 2.1 แบบประเมินคุณภาพ วีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
ด้านเนื้อหา
 - 2.2 แบบประเมินคุณภาพ วีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
ด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ชมวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดล
วิทยานุสรณ์

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อบกพร่อง
และประเมินคุณภาพในรอบแรกโดยคือผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี
ทางการศึกษา 3 คน แล้วนำผลการประเมินคุณภาพ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปปรับปรุงแก้ไข
วีดิทัศน์
2. นำวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ
ในรอบสองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน นำผลการประเมินคุณภาพ
มาหาคุณภาพในเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

3. นำวีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ไปให้กลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จำนวน 80 คน โดยเปิดวีดิทัศน์ให้กลุ่มตัวอย่างดู และหลักจากใช้วีดิทัศน์ เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์แล้วทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการรับชม

4. รวบรวมแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้วีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ที่ทำแบบสอบถามโดยกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ นำมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการใช้วีดิทัศน์ เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ประกอบด้วย

1. ได้วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งนำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง กราฟิก ตัวอักษรและเสียง ที่บรรจุข้อมูลในรูปแบบ DVD จำนวน 1 เรื่อง ใช้เวลา 9.38 นาที
2. จากการประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ ได้ผลการประเมิน ดังนี้

2.1 การประเมินคุณภาพวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ด้านเนื้อหา มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

2.2 การประเมินคุณภาพวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือด้านการประชาสัมพันธ์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

3. ความพึงพอใจของผู้ชมวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ในรูปแบบดีวีดี มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผู้ชมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. วีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คือ มีการเขียนบท วางแผนการถ่ายทำ และตัดต่ออย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนผลิตขึ้นภายใต้การตรวจสอบ

และแก้ไขทุกขั้นตอนจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้วีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ในรูปแบบดีวีดีมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ให้กับครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่สนใจจะเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นได้อีกรูปแบบหนึ่ง

2. จากการวิจัยวีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์ถือเป็นช่องทางที่ดีอีกช่องทางหนึ่งสำหรับการให้บริการด้านข่าวสาร เป็นสื่อที่ใช้ง่ายและมีความน่าสนใจ เนื่องจากแผ่นวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ประกอบด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงดนตรีประกอบ เสียงบรรยาย ได้อย่างน่าสนใจและมีประสิทธิภาพ สามารถเปิดฉายซ้ำหรือหยุดในส่วนที่ต้องการดูรายละเอียดที่ถูกต้องมากขึ้นได้

3. วีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มีภาพที่สวยงามและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการประชาสัมพันธ์ ผู้ใช้สามารถเห็นภาพจริง ทำให้ผู้ใช้สามารถเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหาที่นำเสนอได้อย่างชัดเจน และน่าประทับใจ

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 เนื่องจากการผลิตวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ ต้องใช้งบประมาณที่สูง จึงควรมีการวางแผนการผลิตวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ให้รอบคอบด้วยตนเอง และจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในหลายๆ ด้าน เช่น การจัดเตรียมสถานที่รวมถึงการติดต่อประสานงานการถ่ายทำ อุปกรณ์และเครื่องมือการผลิตต้องมีความสมบูรณ์พร้อมและทันสมัย ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการผลิตให้เหมาะสมด้วย เพราะช่วยให้การผลิตวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เกิดคล่องตัวรวดเร็วตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพ

1.2 ในการผลิตวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์หากผู้ผลิตได้นำทฤษฎีสี หลักการทางศิลปะ การจัดภาพมาใช้ในการถ่ายทำ และตัดต่อ จะช่วยให้วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์มีความสวยงามและน่าสนใจยิ่งขึ้น

1.3 สถานศึกษาควรนำวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ในรูปแบบของดีวีดี เผยแพร่ให้นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่และผู้มาศึกษาดูงานโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยมีการติดตามและประเมินผลการใช้อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และควรปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.2 ควรมีการพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสามารถเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ได้อย่างกว้างขวางมากกว่ารูปแบบดีวีดี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนในเครือข่ายต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง.
----- . (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปรับปรุงเพิ่มเติม.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลวย พานิช. (2551). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์การสอน เรื่อง วิธีการออกเสียงวิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองชัย สุวัฒน์บุรณ์. (2540). การออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอนกับการเลือกและใช้สื่อ.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2532). เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสานมิตร.
ชัยยงค์ พรหมวงศ์; และคณะ. (2532). เอกสารการสอนชุดเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เล่มที่ 1
หน่วย 1 – 5. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชิน คล้ายปาน. (2528). เทคนิคการผลิตรายการเทปโทรทัศน์. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการกลุ่ม
โสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2522). การประชาสัมพันธ์: หลักการและแนวทางปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ทรงยศ ชันบุตรศรี. (2550). การพัฒนาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ประชาสัมพันธ์การให้บริการ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทศพล แสนโกติก. (2547). การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบมัลติมีเดียเพื่อบริการข้อมูลทาง
การศึกษาและการประชาสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธณิตสรณ์ เฟิงเจริญ. (2551). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง โรคเอดส์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร อัจฉริยะกุล. (2527). แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: นำถึงการพิมพ์.
นารถพี อินทรสุวรรณ. (2543). การผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เรื่องสถาบันข้าราชการตำรวจ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร สุนทรวิจารณ์. (2543). การพัฒนาชุดสื่อประสมเพื่อการประชาสัมพันธ์. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- บุญเที่ยง จัษฎเจริญ. (2534). *เทคนิคพื้นฐาน : การใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์.
- พนารีย์ สายพัฒนา. (2546). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อเรียนด้วยตนเอง เรื่อง การประกัน คุณภาพการศึกษาเบื้องต้น*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรไพหลิน โกมล. (2550). *การพัฒนาระบบสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2531). *เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน หน่วยที่ 8 – 15*. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรียา สุมะโน. (2541). *การประชาสัมพันธ์กับการประชาสัมพันธ์เชิงรุก*. วารสารกรมประชาสัมพันธ์. 3(1): 12 – 14.
- เมลดา พาทีเพราะ. (2550). *การพัฒนารายการวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ระพี แก้วเนตร. (2546). *การพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านผักแพว (คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์) อำเภอกันทรารมณี จังหวัดศรีสะเกษ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- . (2538). *ศัพท์วิดิทัศน์*. กรุงเทพฯ: เพื่อนพิมพ์.
- วัลย์ณรัตน์ ศรีไสย. (2546). *การพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาองค์กร: กรณีศึกษางานประชาสัมพันธ์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ภัทธีรัตน์. (2533). *วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร อาวะกุล. (2534). *เทคนิคการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภรณ์รัตน์ ผิวเหลือง. (2549). *การพัฒนาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประชาสัมพันธ์บริษัท คาเมล (ประเทศไทย) จำกัด*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีนทิพย์ วิริยะปากเพียร. (2550). *การพัฒนาวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจ กรุงเทพ ชลบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศักดิ์ดา ไชยลาภ. (2544). *การพัฒนาคอมพิวเตอร์แบบมัลติมีเดีย เรื่องทรัพยากรน้ำ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *การผลิตรายการโทรทัศน์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสวี วงษ์มณฑา. (2525). *การประชาสัมพันธ์ ทำกันทำไม*. วารสารศาสตร์.
- . (2540). *การประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- อำนาจ ช่างเรียน. (2532). *ไปฝึกอบรมต่างประเทศ เรื่อง การวิจัยและพัฒนาการศึกษา*. วารสาร *การศึกษา กทม.*
- อรนุช เลิศจรยารักษ์. (2544). *หลักการเขียนบทโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Belson, W.A. (1959). Effect of Television on the Interest and the Initiative of Adult Viewers in Greater London. *British Journal of Psychology*.
- Bernays, Edward L. (1977). *Your Future in Public Relations*. New York: Richard Rosen Press.
- Borg, Walte R.; & Meridith, D. Gall. (1989). *Education Research: An Introduction*. New York: Longman.
- . (1996). *Education Research : An Introduction*. 6th^h ed. New York: White Plains.
- Broyles, P.H. (1985). The Influence of Video Tape Feedback on Student and Teacher Perceptions of a Public Speaking Performance. *Dissertation Abstracts International*. 22: 3580 – A.
- Cutlip, Scott M.; & Allen, H. Center. (1978). *Effective Public Relations*. New Jersey: Prentice Hall.
- Mays, Russel O. (1987). Superintendents Perception of the Effectiveness of Public School Public Relation Processes. *Dissertation Abstracts International*. 50(8): 2336.
- Simon, Raymond. (1984). *Relations : Concepts and Practices*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อลิศรา เจริญวานิช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ชาญชัย อินทรานุานนท์
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์

สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายพัฒนา จัตวานิล

นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 6
สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณปณตพร อนิลบล

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการโสตทัศนศึกษา
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

อาจารย์เศวต ภูภากรณ์

อาจารย์
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

อาจารย์บรรจบ วงศ์โกมลเชษฐ์

อาจารย์
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

อาจารย์นันทพร พรหมรัตน์

อาจารย์
หัวหน้างานประชาสัมพันธ์
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างวิดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ตัวอย่างวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

MWTS Presentation

การฟังบรรยายพิเศษ

ด้านสังคม ภาษา ศาสนา
ศิลปวัฒนธรรมและดนตรี
ไม่ต่ำกว่า 6 ครั้ง

ด้านพัฒนาบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์
ไม่ต่ำกว่า 4 ครั้ง

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ไม่ต่ำกว่า 8 ครั้ง

03:58

1467 5/4/2555

MWTS Presentation

06:21

1468 5/4/2555

แบบประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา
เรื่อง การพัฒนาชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
1. คุณภาพด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
1.2 ความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหา					
1.3 ความสอดคล้องของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ					
1.4 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
1.5 ความถูกต้องของเนื้อหา					
2. คุณภาพของภาพและเสียง					
2.1 ความถูกต้องของภาพ					
2.2 ความถูกต้องของเสียงบรรยาย					
2.3 ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย					
3. เวลา					
3.1 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการนำเสนอ					
3.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย					
3.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก ง

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา

แบบประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ
เรื่อง การพัฒนาชีวิตทัศน์ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
1. คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา					
1.2 ความเหมาะสมในวิธีการตัดต่อ					
1.3 ความเหมาะสมของการใช้เทคนิคประกอบ					
2. คุณภาพของภาพ ตัวอักษร					
2.1 คุณภาพของภาพ					
2.2 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย					
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร					
2.4 ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย					
3. คุณภาพเสียง					
3.1 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
3.2 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ					
3.3 ความสอดคล้องของเสียงดนตรีประกอบกับเสียงบรรยาย					
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ					
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย					
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้วัดทัศนเพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้วัดทัศนเพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

1. สถานภาพของผู้ใช้

อาจารย์

เจ้าหน้าที่

นักเรียน

ผู้มาศึกษาดูงาน

อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. สถานที่ทำงาน / สถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	ปริญญา เพ็ชรวารี
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	นครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	196/272 หมู่ 1 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง ข จังหวัดนครสวรรค์
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการโสตทัศนศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547

ศษ.บ (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)

จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. 2554

กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

